

UPPSALA
UNIVERSITET

Verksamhetsplan för Uppsala universitet

2022

Fastställd av konsistoriet 2021-06-16

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Utgångspunkter, tillgängliga resurser och övriga förutsättningar	3
1.1 Utgångspunkter	3
1.2 Förutsättningar för verksamhetsplan 2022	4
1.3 Situationen med anledning av covid-19	5
1.4 Resurser	5
1.5 Riskanalyser	8
1.6 Övriga förutsättningar	9
2. Utbildning och forskning för en bättre värld	10
2.1 Hållbar utveckling – samhällets viktigaste utmaning	10
2.2 Samverkan i utbildning och forskning	11
2.3 Lika villkor och jämställdhet – för attraktiva, öppna och inkluderande studie- och arbetsmiljöer	11
3. Sex utvecklingsmål förnyar universitetets utbildning och forskning	13
3.1 Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning	13
3.2 Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens	14
3.3 Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning	15
3.4 Samordna och kraftsamla universitetets resurser	16
3.5 Utnyttja potentialen vid Campus Gotland	16
3.6 Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning	17
4. Strategiska prioriteringar för 2022–2024	19
4.1 Kvalitetsarbete	19
4.2 Internationalisering	20
4.3 Infrastruktur	20
4.4 Kompetensförsörjning och karriärsystem	21
4.5 Stöd och miljö	23
5. Resursfördelning	25
5.1 Takbelopp och anslag	25
5.2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	25
5.3 Forskning och utbildning på forskarnivå	34
6. Resurser för gemensamma stödfunktioner	44
6.1 Uppsala universitet Innovation	44
6.2 Uppsala universitet Samverkan	45
6.3 Uppsala universitet musik och museer	45
6.4 Kulturarvet m.m.	46
6.5 Universitetsgemensamma funktioner	47
6.6 Universitetsbiblioteket	49
7. Lokalförsörjning	51
7.1 Universitetets lokalinnehav	51
7.2 Planering av framtida lokaler	51

7.3	Lokalprojekt under utredning _____	51
7.4	Lokalprojekt under genomförande _____	52
7.5	Internhyra (lokaltjänstkostnad) _____	53
8.	Investeringar i anläggningstillgångar _____	55
8.1	Låneram och utrymme för anslagsfinansierade investeringar _____	55
8.2	Gemensam anslagsfinansiering av investeringar i lokalprojekt _____	56
9.	Konsistoriets beslut _____	57
10.	Bilagor _____	58

1. Utgångspunkter, tillgängliga resurser och övriga förutsättningar

1.1 Utgångspunkter

1.1.1 Uppsala universitets statuter

Uppsala universitet slår vakt om det fria kunskapssökandet i utbildning och forskning och värnar vetenskapens integritet, mångfald och kvalitet. Universitetets oberoende är en hörnsten för demokrati och en viktig förutsättning för individens frihet att välja utbildning och för forskningens möjlighet att bidra till hållbara lösningar på samhällets utmaningar. Universitetet vill bidra till en öppen och kunskapsbaserad samhällsdebatt där yttrandefrihet och mänskliga rättigheter är centrala utgångspunkter.

Akademisk frihet, kollegiala styrformer och studentinflytande är grundläggande principer vid universitetet. Alla medarbetare och studenter har ett gemensamt ansvar för universitetets utveckling. Verksamheten präglas av lika villkor. Den interna kulturen kännetecknas av en öppen, saklig och kritisk diskussion, där idéer och vetenskapliga teorier ständigt omformuleras och ifrågasätts. Vetenskapens trovärdighet och god forskningssed värnas. Universitetet ska bevara och utveckla sin mångfald, betydelse och synlighet i samhället.

Universitetet är reglerat som en statlig myndighet och med det följer lagstiftning om bland annat hur universitetet styrs och krav på en rättssäker handläggning av ärenden. Kollegialt inflytande har en central roll i organisationen. Universitetet har en beslutsstruktur, där akademiska ledare utses för fastställda tidsperioder på förslag av kollegier eller valda församlingar, och personer med vetenskaplig kompetens har majoritet i ledningsorgan som beslutar i frågor som rör innehåll och kvalitet i utbildning och forskning. Studenterna har en aktiv roll i verksamheten, är delaktiga i utvecklingen av utbildningen och deltar i beredning och beslut.¹

1.1.2 Mål och strategier för Uppsala universitet

Konsistoriet fastställde Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2018/641) den 12 december 2019. Mål och strategier för Uppsala universitet ska bidra till att stärka universitetets ställning som världsledande lärosäte, dess position i samhället samt förmåga att genom ständig förnyelse möta dagens och morgondagens utmaningar.

Här beskrivs ambitioner och målsättningar för universitetet, på kort och lång sikt, samt grundläggande förutsättningar för att uppnå dem. Universitetets bredd, mångfald och decentraliserade beslutsorganisation gör det naturligt att lägga fast övergripande mål på universitetsgemensam nivå. Både konkretiseringen av målen och utformandet av strategierna för hur de ska uppnås hör till stor del hemma på mer verksamhetsnära nivå, inom vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Universitetsförvaltningen, universitetsbiblioteket och UU Innovation presenterade i december 2020 sina strategiska planer för rektor. Områdesnämnderna presenterade i maj 2021 sina strategiska planer och förslag på indikatorer för att följa upp Mål och strategier. I slutet av juni 2021 kommer rektor att besluta om universitetsgemensamma indikatorer kopplade till utvecklingsmålen i Mål och strategier.

I Mål och strategier för Uppsala universitet slås fast att Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld. Universitetet är en del av och försvarar det öppna samhället. Utbildningen bidrar till samhällets kunskapsförsörjning och fostrar engagerade och kritiskt tänkande samhällsmedborgare. Den som genomgår en utbildning vid Uppsala universitet tillägnar

¹ Arbetsordning för Uppsala universitet. (UFV 2017/95). Fastställd av konsistoriet 2019-12-12.

sig kunskaper, färdigheter och förhållningssätt för att vara med och leda samhällets framtida utveckling och förnyelse, samt för fortsatt, livslångt lärande.

Genom forskning flyttar vi kunskapsfronten framåt och utvecklar metoder för att bättre förstå naturens, människans och samhällets grundfrågor, men bidrar också till att med vetenskaplig metodik utveckla lösningar och kunskapsunderlag i viktiga samhällsfrågor. Uppsala universitet är öppet gentemot det omgivande samhället. Samverkan är en integrerad del av forskning och utbildning och bidrar till hållbara lösningar på samhällets utmaningar.

Universitetet vilar på idén och grundhållningen att investeringar i utbildning och forskning bidrar till en bättre framtid. Universitetet ska med all sin bredd och samlade styrka stödja en hållbar utveckling, samverka med det omgivande samhället och verka för öppenhet och respekt.

1.2 Förutsättningar för verksamhetsplan 2022

Vid Uppsala universitet bedrivs utbildning och forskning inom tre vetenskapsområden: humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Organisation och ansvarsfördelning regleras i arbets- och delegationsordningar.

Samhällets och politikens förväntningar på Uppsala universitet som statlig myndighet är att bedriva verksamhet av hög kvalitet, resurseffektivt och i enlighet med gällande rätt. Universitetet ska vidare på ett ansvarsfullt sätt hushålla med statens medel. Grundläggande principer om öppenhet, legalitet, opartiskhet, fri åsiktsbildning, transparens och respekt gäller för universitetsanställda liksom för alla offentliganställda.

Den övergripande inriktningen för verksamheten anges i Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2018/641). Andra styrdokument för verksamhetsplaneringen är budgetunderlaget till regeringen för 2022–2024 samt den senaste aktuella riskanalysen. Verksamhetsplaneringen utgår också från riksdagens och regeringens krav och från vad som hittills är känt om de resurser som universitetet disponerar under kommande år.

I verksamhetsplanen beslutas om uppgifter och uppdrag. I verksamhetsplanen fördelas också de resurser som riksdag och regering anvisar universitetet i budgetpropositionen och i regleringsbrev. Det innebär att anslagsramar för områdesnämnderna samt budgetramar för de universitetsgemensamma funktionerna fastställs. Dessa ramar fördelas sedan i områdesnämnders, och i förekommande fall fakultetsnämnders, verksamhetsplaner vidare till institutionerna.

För att stärka den långsiktiga strategiska planeringen omfattar verksamhetsplanen de närmaste tre åren. Beslut om resursfördelning gäller det närmast följande året, 2022, eftersom regeringens resurstilldelningsbeslut är ettårigt. Därutöver anges planeringsförutsättningar för de två följande åren, 2023 och 2024. Planeringsförutsättningarna baseras på det som hittills är känt och ska betraktas som en inriktning.

1.2.1 Nationella förutsättningar

Verksamhetsplanen för 2022–2024 utgår från tillgängliga planeringsförutsättningar i budgetpropositionen 2021 och i vårändringsbudgeten. I september läggs budgetpropositionen för 2022. Eventuella förändringar i förhållande till nu kända planeringsförutsättningar hanteras i beslut om justeringar i konsistoriets verksamhetsplan vid sammanträdet i november. Om förändringarna är av mindre omfattning fattas justeringsbeslutet av rektor under hösten i samband med fastställandet av den kompletterande verksamhetsplanen.

I de forskningspolitiska propositionerna anges särskilda förutsättningar för universitetets verksamhet. Den senaste propositionen (Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige, prop. 2020/21:60) lämnades av regeringen i december 2020 och avser tidsperioden 2021 till 2024.

1.2.2 Tidplan

Verksamhetsplaneringen inför 2022 har följande tidplan:

15 apr	Ekonomisk vårproposition för 2022 och vårändringsbudget för 2021
16 jun	Konsistoriet fastställer verksamhetsplan för 2022
20 sep	Budgetproposition för 2022 och höständringsbudget för 2021
28 okt	Konsistoriet fastställer vid behov justeringar i verksamhetsplanen för 2022.
16 nov	Sista dag för områdesnämnder och fakultetsnämnder att fatta beslut om verksamhetsplan för 2022
30 nov	Sista dag för rektor att fatta beslut om kompletterande verksamhetsplan för 2022
Nov	Institutionerna lägger budget för 2022
Dec	Regleringsbrev för 2022

Beslut om verksamhetsplaner i områdes- och fakultetsnämnder ska föregås av förhandling i enlighet med MBL.

1.3 Situationen med anledning av covid-19

Universitetets verksamhet har påverkats av utbrottet av covid-19 på olika sätt. Utbildningen har sedan mars 2020 bedrivits helt eller delvis digitalt. Även forskningen har påverkats genom att viss verksamhet fått skjutas på framtiden med följderna att exempelvis doktoranders anställningar behövt förlängas. Under 2021 tilldelades universitetet ett tillfälligt basanslag om 55 mnkr för att hantera negativa konsekvenser. Förstärkningen aviserades i första hand för att täcka bortfall av externfinansiering med anledning av pandemin. För 2022 aviseras ingen motsvarande anslagsförstärkning. Bedömningen är att eventuella konsekvenser kan hanteras inom områdesnämndernas anslagsramar.

För att planera för en återgång till ett mer normalt läge har rektor beslutat om att genomföra en förstudie om erfarenheter, förväntningar och utmaningar för verksamheten efter pandemin. Förstudien genomfördes under våren 2021 och ligger till grund för strategier vid återgången. Med utgångspunkt i de områden som lyfts fram som prioriterade i förstudien fastställs lämpliga beslutsprocesser och åtgärder vidtagna utifrån identifierade behov.

Alla effekter av pandemin har sannolikt inte visat sig ännu. Med anledning av det osäkra läget ligger gällande principer för resursfördelning fast i verksamhetsplanen för 2022 för att skapa så stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar som möjligt.

Pandemin har haft negativa effekter på samhället i stort. Arbetslösheten har ökat och därmed även efterfrågan på högre utbildning. Regeringen genomför en utbyggnad av utbildningen och medel har tillförts för flera olika riktade satsningar, merparten tillfälliga. Universitetet behöver således klara en tillfällig uppbyggnad av utbildningsvolymen, ett läge som är svårt och ställer stora krav på långsiktigt god planering. Utbyggnaderna beskrivs närmare i avsnitt 5.

1.4 Resurser

1.4.1 Takbelopp och andra anslag

Uppsala universitet disponerar takbelopp² och andra anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt basresurs och andra anslag för forskning och utbildning på forskarnivå. I regleringsbrev ges universitetet även särskilda uppdrag. För vissa av uppdragen disponerar universitetet riktade anslag och

² I bilaga 6 definieras vissa termer.

uppföljning görs i årsredovisningen. I bilaga 1 finns en sammanställning av de anslag som Uppsala universitet tilldelas direkt från regeringen respektive via Kammarkollegiet.

Pris- och löneomräkningen (PLO) för 2022 uppgår till 1,06 procent. Universitetet använder samma PLO internt, vilket innebär att samtliga anslag som PLO-uppräknas räknas upp med 1,06 procent för 2022.

För 2023 och 2024 är planeringsförutsättningen en PLO på 1,00 respektive 1,00 procent. PLO-satserna för 2023 och 2024 är dock osäkra.

1.4.2 Forskningsfinansiering från externa bidragsgivare

Bidrag från externa finansiärer står för något mer än hälften av forskningsfinansieringen och är en viktig förutsättning för universitetets forskningsverksamhet. För 2022 förväntas de externa bidragsintäkterna uppgå till 2 635 mnkr enligt budgetunderlaget 2022–2024.

Bidragen söks i konkurrens och beviljade medel disponeras av ansvarig institution. Beviljade bidragsmedel betalas ut enligt bidragsgivarens villkor. Ett oförbrukat bidrag uppstår när en bidragsinbetalning erhållits men den forskning som bidraget avser ännu inte genomförts. Ett oförbrukat bidrag är medel som ännu ej tagits i anspråk och utgör en skuld till bidragsgivaren. Om ett projekt avslutas med överskott ska antingen överskjutande del betalas tillbaka till bidragsgivaren eller resultatföras (under förutsättning att berörd institution kommer överens med bidragsgivaren om att få behålla överskottet). När ett överskott resultatförs innebär det att myndighetskapitalet ökar.

Vid utgången av 2020 uppgick de oförbrukade bidragen till 2 312 mnkr (2019: 2 051 mnkr), vilket motsvarar 93 procent av en årsförbrukning. Bedömningen är att den nivån i stort sett upprätthålls under åren 2022–2024. Utvecklingen av de oförbrukade bidragen följs upp löpande.

1.4.3 Myndighetskapital

Universitetet hade vid utgången av 2020 ett myndighetskapital på 979 mnkr (2019: 1 041 mnkr), vilket motsvarar 13,2 procent av omsättningen (2019: 15,4 procent). Alla tre vetenskapsområden hade ett positivt myndighetskapital (se tabell 1.1).

Tabell 1.1 Myndighetskapital per vetenskapsområde och verksamhetsgren 2020, procent av omsättning. Procentsats för 2019 inom parentes.

Vetenskapsområde	Forskning och utbildning på forskarnivå	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Humaniora och samhällsvetenskap	9 (8)	4 (5)
Medicin och farmaci	11 (12)	14 (13)
Teknik och naturvetenskap	13 (13)	14 (15)

Myndighetskapital utgörs av samlade resultat från tidigare år och ska ingå i verksamhetsplanering och budgetering på samma sätt som övriga medel. Det är rimligt att universitetet har ett visst myndighetskapital för att upprätthålla en handlingsberedskap för förnyelse, oförutsedda händelser och förändringar i regeringens styrning.

Akkumulerade överskott inom den avgiftsbelagda verksamheten är en delmängd av universitetets myndighetskapital. Avgiftsfinansierad verksamhet³ som bedrivs enligt bemyndigande i regleringsbrevet har krav på full kostnadstäckning. Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska en myndighet som har ett ackumulerat överskott som uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning redovisa i årsredovisningen hur överskottet ska disponeras. Universitetets ackumulerade överskott i de avgiftsbelagda verksamheterna uppgick vid 2020 års utgång till 44 mnkr (2019; 77 mnkr) vilket motsvarar 15 procent. Rektor beslutade med anledning om detta om en åtgärdsplan som bland annat innebär en striktare styrning av myndighetskapitalet inom den avgiftsfinansierade verksamheten.

Intervall för myndighetskapital

Universitetets myndighetskapital ska ligga inom intervallet 5–15 procent av omsättningen (mätt i kostnader) inom forskning och utbildning på forskarnivå⁴ och 5–10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå⁵. Skillnaden mellan forskning och utbildning motiveras av att forskningsfinansieringen till mer än hälften består av tidsbegränsade externa medel, medan utbildningen i hög grad finansieras med mer förutsägbara statsanslag. För avgiftsfinansierad verksamhet gäller intervallet 0–10 procent⁶.

Myndighetskapitalet ska inom respektive vetenskapsområde ligga inom intervallet 0–15 procent av omsättningen inom forskning och utbildning på forskarnivå och 0–10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. För avgiftsfinansierad verksamhet gäller intervallet 0–10 procent. Gränser för myndighetskapitalets omfattning på institutionsnivå fastslås av områdes-/fakultetsnämnder.

Myndighetskapital som överstiger angivna intervall överförs från områdesnämnd till rektor enligt nedanstående principer.

Efter bokslutet varje år återförs hälften av beloppet som överstiger 15 procent inom forskning och utbildning på forskarnivå samt hälften av beloppet som överstiger 10 procent inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. För avgiftsfinansierad verksamhet återförs hälften av beloppet som överstiger 10

³ Beställd utbildning, uppdragsutbildning, utbildning avgiftsstudenter och uppdragsforskning

⁴ Verksamhetsgren 200, 210 och 220

⁵ Verksamhetsgren 100 och 110

⁶ Verksamhetsgren 111, 112, 130, 131 och 230

procent. Vetenskapsområdet ska även lämna en plan över hur överskottet över tillåten övre gräns inom den avgiftsbelagda verksamheten ska förbrukas.

Överföring av myndighetskapital fastställs i enlighet med dessa principer i ett rektorsbeslut efter varje avslutat budgetår. Återtagna medel fördelas av rektor. Efter bokslutet 2020 återtog totalt 23,6 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå varav 12,1 mnkr från vetenskapsområdet för medicin och farmaci och 11,5 mnkr från vetenskapsområdet för teknik- och naturvetenskap.

Vetenskapsområden med myndighetskapital som efter ett bokslut understiger angivna intervall inom antingen forskning och utbildning på forskarnivå, utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller avgiftsfinansierad verksamhet ska fastställa en åtgärdsplan och överlämna till rektor.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att fastställa intervall för tillåtet myndighetskapital för forskning och utbildning på forskarnivå, för utbildning på grundnivå och avancerad nivå och för avgiftsbelagd verksamhet på institutionsnivå. Områdesnämnderna ska även tillse att det finns ett regelverk för överföring av myndighetskapital överstigande tillåtna intervall från institution till områdes- eller fakultetsnämnd.
- Att, om myndighetskapitalet efter årets slut överstiger 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning, upprätta en åtgärdsplan på områdesnivå som visar hur överskotten ska användas i verksamheten. Åtgärdsplanen ska lämnas till rektor senast den 31 januari.
- Att, om myndighetskapitalet efter årets slut understiger den nedre gränsen av tillåtet intervall inom antingen forskning och utbildning på forskarnivå, utbildning på grundnivå och avancerad nivå eller avgiftsfinansierad verksamhet, fastställa en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska lämnas till rektor senast den 31 mars.

1.5 Riskanalyser

1.5.1 Intern styrning och kontroll

Universitetet genomför i enlighet med förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll årligen en riskanalys för att identifiera omständigheter som kan leda till att universitetet inte når sina mål. Riskanalysen är en integrerad del av verksamhetsplaneringen. I riskanalysen har ett antal risker bedömts som allvarliga. För att minska dessa risker har åtgärder tagits fram. Åtgärderna följs upp och inför varje riskanalys görs en förnyad bedömning av sannolikheten för att en viss risk inträffar och konsekvenserna av detta.

Riskerna identifierade av vetenskapsområdena, universitetsförvaltningen eller i rektors utökade ledningsråd hanteras antingen i den ordinarie verksamhetsplaneringen eller i dialog med regeringen och med externa aktörer såsom finansiärer, regioner och kommuner. De risker som bedömdes vara höga i den universitetsövergripande riskanalys som genomfördes av rektors utökade ledningsråd 2020 (UFV 2020/2257) var:

- risk för att ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas,
- risk för att brist på kvalificerade VFU-handledare och försämrad tillgång till VFU-platser av hög kvalitet leder till kvalitetsbrister inom professionsutbildningar med obligatorisk VFU,
- risk för att stress och psykisk ohälsa hos studenter har en negativ påverkan på studieresultaten och kvaliteten i utbildningen,
- risk för svårighet att hantera stora infrastruktursatsningar och prioritera lokaler, vilket kan medföra att forskningsinfrastrukturen blir otillräcklig och/eller underfinansierad,
- risk för ökad kunskapsresistens i samhället gör att tilliten till vetenskaplig forskning och universitetet mer generellt försvagas.

I bilaga 5 finns en utförligare beskrivning av riskerna. Där redovisas även genomförda och planerade åtgärder.

1.5.2 Risk- och sårbarhetsanalys

Arbete med risk- och sårbarhetsanalyser ingår som en central del i universitetets säkerhetsarbete. Som statlig myndighet ska Uppsala universitet årligen, enligt 9 § i förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap, analysera om det finns sådan sårbarhet eller sådana hot och risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom sitt ansvarsområde. Den årliga risk- och sårbarhetsanalysen ger ett underlag för att skapa ökad förmåga i svåra händelser och för att identifiera hot och risker i god tid så att det finns beredskap att hantera det.

Det finns en organisation som är utbildad och övad för svåra händelser som exempelvis den situation som nu uppstått med utbrottet av covid-19. Universitetets hantering av pandemin inleddes den 23 januari 2020 och har pågått sedan dess.

Uppsala universitet arbetar för närvarande med sin första säkerhetsskyddsanalys enligt Säkerhetsskyddsförordningen (2018:658).

1.6 Övriga förutsättningar

1.6.1 Lönebikostnader (LBK)

Med nu kända uppgifter om arbetsgivaravgifter och en beräkning av kostnader som följer av kollektivavtal som tecknats på det statliga området för statens avtalsförsäkringar, ålderspension och avgifter till partsorgan är bedömningen att lönebikostnaderna (LBK) kommer att uppgå till 54 procent för 2022 (se bilaga 2), vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med 2021. Anledningen till den beräknade höjningen är att avgifterna för pensioner fortsätter att öka.

Rektor fastställer slutlig LBK för 2022 i den kompletterande verksamhetsplanen för 2022, under hösten 2021.

1.6.2 Internränta

Universitetets internränta följer den ränta som universitet erhåller/betalar till Riksgälden. Riksgäldens räntesatser på ränte- och avistakonton följer i sin tur vanligtvis Riksbankens reporänta. På grund av det mycket osäkra läget sträcker sig Riksbankens prognos endast ett år fram i tiden, dvs till våren 2022. Prognosen visar ett ränteläge på 0 procent men med ett osäkerhetsintervall om drygt +/- 1 procent.

Rektor fastställer internräntan för 2022 i den kompletterande verksamhetsplanen för 2022, under hösten 2021 och gör vid behov justeringar under året.

1.6.3 Internhyra (lokaltjänstkostnaden)

Den verksamhet som nyttjar en viss lokal finansierar internhyran (lokaltjänstkostnaden), vilket innebär att såväl anslags-, bidrags- som uppdragsfinansierad verksamhet bidrar till lokalkostnaderna i samma utsträckning som lokalerna nyttjas. Samtliga finansörer, såväl statliga som privata, ska finansiera internhyran (lokaltjänstkostnaden). Om internhyran (lokaltjänstkostnaden) inte kan täckas inom den bidragsfinansierade verksamheten kan områdesnämndernas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå användas för medfinansiering. Inom avgiftsfinansierad verksamhet ska full kostnadstäckning tillämpas.

Rektor fastställer under hösten 2021 påslaget för de interna kostnader som ingår i internhyran (lokaltjänstkostnaden) för 2022 i den kompletterande verksamhetsplanen för 2022 (se avsnitt 7).

2. Utbildning och forskning för en bättre värld

Universitetet ska med all sin bredd och samlade styrka stödja en hållbar utveckling, samverka med det omgivande samhället och verka för öppenhet och respekt. I Mål och strategier för Uppsala universitet lyfts hållbar utveckling, lika villkor och samverkan som tre utgångspunkter för verksamheten.

2.1 Hållbar utveckling – samhällets viktigaste utmaning

Dagens och morgondagens samhällsutmaningar handlar i hög grad om att samhällets utveckling måste vara hållbar. Som fullskaligt forskningsuniversitet står Uppsala universitet väl rustat att bidra till en hållbar utveckling, med djupa specialkunskaper och en kompetensbas som spänner över ett brett fält av ämnesområden. För att denna potential fullt ut ska komma till uttryck fordras att den nödvändiga ämnesspecialiseringen kompletteras med ökade insatser för att initiera och genomföra gränsöverskridande utbildning och forskning, liksom vidareutveckling av universitetets många samverkansytor.

Uppsala universitets ambition är att ta en ledande roll på vägen mot ett mer hållbart samhälle. Den utbildning och forskning som universitetet bedriver omsätts i nya kunskaper, bättre teknik, utvecklade samhällsorganisation och förändrade beteendemönster.

Inom utbildningen arbetar universitetet med att ta fram verktyg samt goda exempel på hur frågor om hållbar utveckling kan integreras i kurser och program. Vidare är hållbar utveckling en av de aspekter som bedöms i universitetets kvalitetsutvärderingar.

Forskning till stöd för en hållbar utveckling bedrivs bland annat inom förnybar energi och energilagring med starka grupperingar inom exempelvis artificiell fotosyntes, batterier, solceller samt vatten-, våg- och vindkraft. Andra forskningsområden är klimatförändring och biologisk mångfald och universitetet har även starka forskningsmiljöer inom såväl kvinnosjukvård och biologin bakom psykisk sjukdom, som inom psykologi, teologi och genusvetenskap, vilka alla bidrar till ett hållbart samhälle ur ett folkhälsoperspektiv. Forskning bedrivs även inom demokrati, globalisering, ledarskap och digitalisering för ett hållbart samhälle, samt inom urban hållbarhet, exempelvis inom områdena integration, segregation, rasism och hållbart byggande.

Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI) inrättades 2018 och ska under perioden 2018–2022 stärka universitetets forskningsmiljöer inom hållbar utveckling genom att stimulera gränsöverskridande forskningssamarbeten, samt stödja och utveckla ett antal forskningsinitiativ med fokus på hållbar utveckling. Finansieringen av gemensamma initiativ framgår av tabell 5.15.

Universitetet ska också i sin egen verksamhet utgå ifrån ett hållbarhetsperspektiv. Det innebär att universitetet ska vara ett föredöme avseende hanteringen av ändliga resurser och aktivt arbeta med sin egen klimatpåverkande verksamhet. För närvarande revideras universitetets miljöplan i syfte att öka ambitionsnivån i det interna miljöarbetet. I syfte att minska universitetets eget klimatavtryck inrättades en klimatpott 2020 för att stödja olika initiativ. Satsningen förlängs till 2022 och ska utvärderas innan beslut om en eventuell ytterligare förlängning.

Vidare arbetar universitetet tillsammans med kommunen kring hållbar samhällsbyggnad och har även slutit en överenskommelse med Akademiska hus med hållbara campus som ett tema.

För att stärka hållbarhetsinsatserna har rektor beslutat om att inrätta en hållbarhetsarena, ett så kallat Green Office. Det är en fysisk mötesplats för studenter, anställda och allmänhet där idéer och projekt kring universitetets miljö- och hållbarhetsarbete fångas upp och omsätts i konkret handling. Inrättandet har försenats på grund av covid-19-pandemin.

Uppdrag till rektor och områdesnämnderna⁷:

- Att ta bort hinder för och genomföra gränsöverskridande utbildning och forskning, liksom att vidareutveckla universitetets många samverkansytor inom hållbar utveckling.
- Att bidra till universitetets interna miljöarbete genom att vara ett föredöme avseende hanteringen av ändliga resurser och aktivt arbeta med att minska sin egen klimatpåverkan.

2.2 Samverkan i utbildning och forskning

Universitetet verkar mitt i det samhälle som det är en del av. I både utbildning och forskning är kontakter och samspel med olika aktörer i samhälle och näringsliv avgörande. Samverkan är ett medel för att den akademiska kunskapsbasen ska få genomslag och komma till nytta i samhället, och inspirerar samtidigt utbildningens och forskningens förnyelse.

Samverkan med det omgivande samhället, lokalt, nationellt och internationellt, är en självklar och integrerad del av utbildningen och forskningen. Inom ett brett universitet är det naturligt att samverkan tar olika form och innehåll inom olika ämnen. I grunden är dock samverkan av lika stor betydelse för alla delar av universitetet, oavsett om den sker med företag, myndigheter, kommun och region eller civilsamhällets organisationer. För all samverkan är utgångspunkten att den sker med respekt för vetenskaplig integritet och förståelse för att universitetet arbetar under andra villkor och med andra mål än företag och andra samverkanspartners.

Prioriteringar inom samverkan samt uppdrag till rektor och områdesnämnder återfinns i avsnitt 3.6.

2.3 Lika villkor och jämställdhet – för attraktiva, öppna och inkluderande studie- och arbetsmiljöer

Lika villkor är en rättighetsfråga för individen och en kvalitetsfråga för universitetet. Ett lika villkorsperspektiv ska integreras i alla delar av verksamheten och universitetets studie- och arbetsmiljö ska präglas av öppenhet och respekt.

Med lika villkor avses att alla som är verksamma vid eller kommer i kontakt med universitetet har lika rättigheter och möjligheter oavsett juridiskt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder eller social bakgrund. Det krävs ett systematiskt arbete för breddad rekrytering som återspeglar samhällets såväl sociala som etniska mångfald. Lärare, forskare och studenter ska oavsett bakgrund eller kön kunna delta i och bidra till alla delar av universitetets verksamhet.

Arbetet med lika villkor ska tillgodose universitetets, statens och övriga samhällets krav i enlighet med diskrimineringslagen och andra lagar, förordningar, interna regler och riktlinjer och bidra till att universitetet når sina mål. Arbetet för lika villkor ska utgöra en integrerad del av universitetets verksamhet. Rektor beslutade i december 2020 om organisationen av likavillkorsarbetet. Under 2020–2022 genomför Universitetskanslersämbetet (UKÄ) en tematisk utvärdering av lärosätenas arbete med breddad rekrytering.

Jämn könsfördelning är en prioriterad fråga inom universitetet både ur ett jämställdhets- och ett kvalitetsperspektiv. Utvecklingen följs nogsamt och redovisas i årsredovisningen. Det långsiktiga målet är att uppnå en könsfördelning inom det etablerade jämställdhetsintervallet om 40–60 procent för varje tjänstekategori och inom alla verksamheter. Särskilt noga följs utvecklingen i gruppen professorer. Inom universitetets gästprofessorsprogram står universitetet gemensamt för hela kostnaden i de fall en gästprofessor av underrepresenterat kön rekryteras.

⁷ I verksamhetsplanen används genomgående ”områdesnämnd” vid fördelning av uppdrag. Där särskilda fakultetsnämnder finns inom ett vetenskapsområde ligger vissa uppgifter direkt på dem, uppgifter som inom andra vetenskapsområden ligger på områdesnämnderna. Se uppgifterna för fakultetsnämnder i Arbetsordning för Uppsala universitet (UFV 2017/95), s. 18.

I Uppsala universitets plan för jämställdhetsintegrering för 2020 – 2022, som fastställdes av rektor i juni 2020, anges tre insatsområden för arbetet: utbildningens form och innehåll, intern resursfördelning, rekrytering och kompetensförsörjning. Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhetsperspektivet integreras i alla delar av verksamheten, exempelvis i besluts- och styrprocesser. Ansvariga för arbetet inom insatsområdena ska tillse att problem- och målformuleringar och konkreta lösningsstrategier för att nå målen definieras.

Uppdrag till rektor:

- Att tillse att jämställdhetsperspektivet integreras i alla delar av verksamheten.
- Att precisera lika villkorsarbetet inom områdena juridiskt kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionalitet, sexuell läggning, ålder och social bakgrund under perioden 2022–2024.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att tillse att jämställdhetsperspektivet integreras i alla delar av verksamheten.
- Att prioritera det systematiska arbetet med breddad rekrytering och en jämn könsfördelning inom utbildning.

3. Sex utvecklingsmål förnyar universitetets utbildning och forskning

I Mål och strategier för Uppsala universitet formuleras sex utvecklingsmål för utbildningen och forskningen. Dessa mål ska vägleda det utvecklingsarbete som bedrivs på olika nivåer. De ska stärka förmågan att stimulera, fånga upp och prioritera mellan goda initiativ när det gäller utbildningens och forskningens förnyelse.

3.1 Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning

Universitetet har som mål att expandera utbildningen och stärka sambandet mellan utbildning och forskning. Utbildningsutbudet ska vara varierat och flexibelt så att det stimulerar skräddarsydda examina med unika ämneskombinationer och det livslånga lärandet. Uppdragsutbildning ska erbjudas för att möta samhällets och individers behov. Arbetet med att utveckla e-lärande och studentaktiverande undervisningsformer ska intensifieras. Metoder för hantering av stora datamängder och utnyttjande av de möjligheter som digitalisering och artificiell intelligens skapar ska integreras i fler utbildningar.

3.1.1 Prioriterade satsningar utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningsutbudet förnyas ständigt. Satsningar görs för närvarande bland annat på livslångt lärande, civilingenjörsutbildning i industriell ekonomi, arbetsterapeututbildning och lantmäteriutbildning. Fristående kurser ökar vilket har varit en ambition vid universitetet. Fristående kurser ingår också i satsningen på livslångt lärande. Gränsöverskridande utbildningsprogram och kurser är viktiga för att belysa frågor om hållbarutveckling och behöver utvecklas.

Universitetet har sedan tidigare i uppdrag att bygga ut vissa yrkesutbildningar som leder till yrken med brist på arbetskraft. Universitetet har inte klarat alla utbyggnaderna inom vård och skola och de senaste åren har åtgärder för att fylla dessa utbildningar varit prioriterade. Detta arbete fortsätter under 2022. Antalet sökande till höstterminen 2021 har ökat på dessa utbildningar, framförallt inom vårdutbildningar.

Internationaliseringen fortsätter att stärkas inom utbildningen. Antalet avgiftsbetalande studenter har ökat stadigt under de senaste åren, vilket ställer nya och andra krav på universitetet. Satsningar görs på utbildningar i svenska för avgiftsbetalande studenter, svenskutbildning för utländsk akademisk personal och på behörighetsgivande utbildningar i svenska. Under 2020 fortsatte antalet avgiftsbetalande studenter att öka, om än i något lägre takt än föregående år. Det är i dagsläget svårt att bedöma hur covid-19-pandemin påverkar internationaliseringen på lång sikt.

Utvecklingen inom området e-lärande intensifierades med anledning av covid-19-pandemin när merparten av undervisningen kom att genomföras i den digitala miljön. Under 2022 kommer det arbetet att fortsätta med implementering av system och kontinuerlig kompetensutveckling inom pedagogik, teknik och administration. Detta sker främst genom den nya lärplattformen, men också genom att utnyttja digitaliseringsmöjligheter för produktion av undervisningsmaterial samt i utvecklingen av ändamålsenliga undervisningslokaler.

Uppdrag till områdesnämnderna:

När områdesnämnderna gör prioriteringar i utbildningsutbudet ska följande målsättningar tas i beaktande:

- Att universitetets utbildningsutbud är utformat så att det är förstahandsalternativ för svenska studenter och attraherar fler internationella studenter.
- Att utbudet av internationellt utlysta och starkt forskningsanknutna program på avancerad nivå ökar vid universitetet som helhet.
- Att antalet platser på fristående kurs totalt sett ökar vid universitetet.

- Att fler gränsöverskridande utbildningsprogram och kurser som baseras på nya ämneskombinationer, gärna över vetenskapsområdesgränserna utvecklas.

3.1.2 Prioriterade satsningar utbildning på forskarnivå

Forskarutbildning är en central uppgift för universitetet. Utbildningarna på forskarnivå ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen. Kurser i god forskningssed utgör en naturlig del i forskarutbildningen och en stimulerande forskningsmiljö stärker kvaliteten. Universitetet ska genomföra forskarutbildning för att tillgodose det egna kompetensbehovet, men även för arbetsmarknaden i övrigt. Forskarutbildningen utvärderas med stöd av externa granskare inom ramen för universitetets modell för utbildningsutvärderingar.

Dimensionering av forskarutbildningen är en uppgift för respektive områdesnämnd och en fråga som noggrant bevakas och följs upp. För att markera forskarutbildningens betydelse ingår doktorsexamina från och med 2019 i den kvalitetsbaserade resursfördelningsmodellen (se avsnitt 5.3.3).

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att tillse att utbildningen på forskarnivå har volym och bredd, och att samtliga doktorander ingår i eller har tillgång till en stimulerande forskarutbildningsmiljö.

3.2 Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens

Uppsala universitet har som mål att utveckla forskningsexcellens och stärka förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens. Universitetet vill stärka positionen som ett världsledande universitet. Att skapa förutsättningar för det långsiktiga, fria kunskapssökande som kännetecknar den mest grundläggande forskningen är ett särskilt ansvar för offentligt finansierade forskningsuniversitet. Den styrka som ligger i att enskilda forskare och grupper driver kunskapsfronten framåt genom grundforskning av högsta kvalitet ska odlas och vidareutvecklas. När det gäller förmågan att i konkurrens attrahera resurser till forskningsprojekt där bedömningskriteriet är vetenskaplig excellens står sig universitetet starkt, men det är samtidigt något som kan stärkas ytterligare.

3.2.1 Prioriterade satsningar

Uppsala universitet har som mål att stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet. Universitetet rankas bland de främsta universiteten i världen i flera av de stora internationella rankinglistorna. Långsiktig kompetensförsörjning och karriärfrågor samt goda villkor för yngre forskare är några av universitetets viktigaste framtidsfrågor. Se vidare under avsnitt 4.4.

Forskare vid Uppsala universitet står sig väl i konkurrensen om prestigefyllda forskningsbidrag. För samfinansiering av bidrag från Wallenberg Fellows och Wallenberg Scholars samt bidrag från European Research Council (ERC) avsätts 27 mnkr av universitetets medel för egna kvalitetsbedömningar, se avsnitt 5.3.4.

För att ytterligare stärka förmågan att attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna har ett internationellt gästprofessorsprogram inrättats. Programmet ska underlätta för vetenskapsområden, fakulteter och institutioner att rekrytera framstående gästprofessorer. Programmet innebär att finansieringen delas mellan universitetet gemensamt, områdes-/fakultetsnämnd och institution. Vid rekrytering av gästprofessor av underrepresenterat kön står universitetet gemensamt för hela kostnaden. Satsningen pågår till och med 2022 med målet att fördubbla antalet gästprofessorer. Inga ytterligare medel avsätts 2022 då det finns balanserat kapital att nyttja.

Forskningsinfrastruktur är en central resurs vid ett framstående universitet. Tillgången till faciliteter i världsklass lägger grunden för att stärka positionen som ett internationellt ledande och attraktivt universitet.

Kostnaderna för forskningsinfrastruktur är betydande och har ökat under senare år. Grundprincipen är att varje vetenskapsområde finansierar sin egen infrastruktur. Sedan 2019 avsätts emellertid universitetsgemensamma strategiska medel på 10 mnkr för samfinansiering av de största åtagandena (se avsnitt 5.3.9).

I forskningspropositionen som presenterades i december 2020 (prop. 2020/21:60) framgår att Sveriges mål är att redan 2021 ställa om och uppnå omedelbar öppen tillgång (Open Access) till samtliga offentligt finansierade forskningsresultat. Detta är en avsevärd skärpning jämfört med den tidigare målsättningen (prop. 2016/17:50) där siktet var inställt på 2026. Denna skärpning gäller specifikt för publikationer, medan det för forskningsdata och konstnärliga verk fortfarande gäller att förhålla sig till den tidigare målbilden om 2026. Målet är i linje med Plan S, vilket är ett internationellt initiativ som syftar till att påskynda omställningen till ett öppet tillgängligt publiceringssystem så att vetenskapliga publikationer ska vara omedelbart öppet tillgängliga från 2021. I Sverige har Formas, Forte och Vinnova anslutit sig till Plan S. Övergången till öppen tillgång är förenad med ett antal utmaningar. Vetenskaplig publicering är grunden för akademisk meritering och ett välfungerande och transparent publiceringssystem i enlighet med god forskningssed driver kvalitet. Universitetet ska arbeta för att övergången till öppen vetenskap ska ske med respekt för och bevarande av de kvalitetsdrivande mekanismer som finns inom etablerad akademisk publicering. Inom ramen för övergång till öppen tillgång ska forskare sträva efter att publicera i de inom ämnesområdet mest prominenta och hårdast kvalitetsprövade kanalerna. Universitet och högskolor har i regleringsbrevet för 2021 fått i uppdrag att utveckla arbetet med öppen vetenskap i syfte att verksamheten ska bidra till den nationella riktningen för att ett öppet vetenskapssystem uppnås. Projektet FAIRdriktning (2019–2021), med målet att skapa en stödfunktion för forskares datahantering, utgör en viktig del i detta arbete.

Uppsala universitet arbetar systematiskt med att värna vetenskapens trovärdighet och god forskningssed. Rektorsrådet för god forskningssed koordinerar evidensbaserat arbete (utifrån resultat från EU-projektet PRINTEGER), nämnden för utredning av avvikelser från god forskningssed hanterar anmälningar, och kurser i forskningsetik ges både för studenter och anställda. I fokus ligger fortsatt utveckling av informationen som ges på medarbetarportalen och på webbplatsen CODEX, det forskningsetiska kurspaket som tagits fram samt formerna för arbetet i avvikelsernämnden. Dessutom har förtroendepersoner för forskning utsetts i syfte att stödja verksamhetens behov av att tydliggöra forskningsetiska normer och att främja god forskningssed.

Uppdrag till områdesnämnderna:

Vid planering av forskningsverksamheten ska följande målsättningar särskilt beaktas:

- Att vidmakthålla den nationellt ledande positionen i konkurrensen om fria forskningsmedel.
- Att stärka förmågan att attrahera excellensmedel i internationell konkurrens, inte minst från European Research Council genom att tydligare stödja forskare att söka sådana medel.
- Att vara ledande när det gäller proaktivt arbete för god forskningssed och etik, och erbjuda gott stöd och god infrastruktur för säker lagring och öppet tillhandahållande av data.

3.3 Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning

Den styrka som ligger i universitetets inomvetenskapliga grundforskning behöver kompletteras med insatser för att stimulera utmaningsdriven forskning, som ofta förutsätter både gränsöverskridande samarbeten inom universitetet och välutvecklad samverkan med andra aktörer i samhället. Universitetets mål är därför att utveckla fler högprofilerade forskningsmiljöer med tematisk inriktning, särskilt kopplat till hållbar samhällsutveckling. Forskare med olika ämnesbakgrund ska samarbeta kring gemensamma problemställningar, i samverkan med partners och intressenter utanför universitetssektorn. Formerna för att organisera gränsöverskridande satsningar ska utvecklas för att säkerställa att framväxande tematiska satsningar kopplas till existerande disciplinorienterade forskningsmiljöer, och understödjer sambandet mellan forskning och utbildning.

3.3.1 Prioriterade satsningar

Uppsala universitet har med sin ämnesmässiga bredd goda förutsättningar att bidra till att möta nationella samhällsutmaningar och att FN:s globala hållbarhetsmål nås. Uppsala universitet har tre kompetenscentra med stöd från Vinnova, Additiv Tillverkning för Livsvetenskaper (AddLife), Centrum för svenska batterier – en allians för ultrahög funktionalitet (SweBal) och Swedish Drug Deliver Center (SweDeliver), som alla delfinansieras med universitetsgemensamma strategiska medel under perioden 2020-2023. Andra exempel på satsningar på gränsöverskridande eller utmaningsdriven forskning som har stöd av universitetsgemensamma strategiska medel är plattformen för tvärgående kultur- och samhällsforskning (CIRCUS) (2018-2022), Forum för medicinsk humaniora och samhällsvetenskap (2021-2022), Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI) (2018-2022), Uppsala Antibiotic Center (UAC) (2021-2024) och Diabetes Centrum (UDC) (2021-2025).

Arbetet med att stärka det EU-strategiska arbetet genomförs främst genom ett aktivt deltagande i de akademiska nätverken The Guild of European Research-Intensive Universities och Coimbra, men även genom att utveckla universitetets egen kapacitet att förstå och arbeta inom EU-systemet. Vid universitetet finns särskilda funktioner för att stödja deltagandet i EU-projekt.

Uppdrag till områdesnämnderna:

Vid planering av forskningsverksamheten ska följande målsättningar särskilt beaktas:

- Att stärka förmågan att erhålla forskningsresurser från finansörer som framför allt stödjer utmaningsdriven och behovsmotiverad forskning såsom Vinnova, Formas, Mistra och Stiftelsen för strategisk forskning i Sverige, samt från de europeiska ramprogrammen.
- Att utveckla fler högprofilerade gränsöverskridande forskningsmiljöer.
- Att stärka samverkan med partners och intressenter utanför högskolesektorn.

3.4 Samordna och kraftsamla universitetets resurser

Universitetet har som mål att stärka sin förmåga att kraftsamla kring samordnade initiativ inom utbildning och forskning samt inte minst inom infrastrukturområdet. Former för att kunna utveckla förslag, samordna prioriteringar och möjliggöra gemensam mobilisering av resurser ska vidareutvecklas. Därmed kan utrymme frigöras för nya prioriterade utbildnings-, forsknings- och infrastrukturinitiativ.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att verka för att det på alla nivåer skapas arbetsformer som stimulerar att förslag till nya satsningar utarbetas och prioriteras och spelas in i ordinarie VP-processer.

3.5 Utnyttja potentialen vid Campus Gotland

Den 1 juli 2013 slogs Uppsala universitet ihop med Högskolan på Gotland. Den tidigare högskolan övergick till att vara ett campus inom Uppsala universitet. Utbildnings- och forskningsmiljön vid Campus Gotland har särskilt goda förutsättningar för att pröva nya vägar och utnyttja potentialen i mång- och tvärvetenskap samt regional samverkan. Campus Gotland ska bidra till att öka universitetets förmåga att möta framtidens samhällsutmaningar, bland annat inom området hållbar utveckling. Campus Gotland ska vara en levande miljö med hög närvaro av medarbetare och studenter. Universitetets mål om 1 500 helårsstudenter som studerar på plats vid Campus Gotland utgör basen för fortsatt utveckling.

Planeringsrådet för Campus Gotland ska stödja arbetet med att utveckla och samordna verksamheten vid Campus Gotland, samt stödja samverkan med det omgivande samhället.

Varje områdesnämnd tilldelas ett takbelopp för campusstudenter på Gotland samt ett basanslag. Därutöver gör konsistoriet riktade satsningar på kvalitetsmedel inom utbildning (7,3 mnkr) och på strategiska medel för att stärka forskningen vid Campus Gotland (9,7 mnkr). Uppsala universitet disponerar därutöver 8 mnkr per år under fem år (2018–2022) genom en riktad satsning från regeringen för att stärka Campus Gotland.

Kvalitetsmedel, strategiska medel för forskning samt riktade medel från regeringen fördelas av rektor under hösten i den kompletterande verksamhetsplanen för 2022 (se avsnitt 5.2.4 och 5.3.6).

Under 2021–2022 kommer en utredning av Campus Gotlands verksamhet att genomföras.

Uppdrag till rektor och områdesnämnderna:

- Att verka för en vetenskaplig miljö för fullvärdig utbildning och forskning vid Campus Gotland med hög närvaro av medarbetare och studenter.

3.6 Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

Universitetet har som mål att utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning och att detta synsätt ska få ett starkare genomslag inom hela universitetet. Universitetet ska arbeta proaktivt och samordnat med samverkan, både som ett sätt att öka kvalitet och relevans i universitetets utbildning och forskning, och som ett sätt att nyttiggöra ny kunskap i samhället.

3.6.1 Prioriterade satsningar

Konsistoriet har beslutat i Mål och strategier för Uppsala universitet att incitamenten att utveckla samverkansskicklighet som en aspekt av pedagogisk och vetenskaplig skicklighet ska bli tydligare, att skapandet av långsiktiga och ömsesidiga samverkansrelationer ska stärkas ytterligare samt att samarbetet med universitetets strategiskt viktigaste samverkanspartners ska stärkas ytterligare.

Samverkan är en naturlig del i den dagliga verksamheten inom både utbildning och forskning och bedrivs av lärarlag och forskargrupper vid universitetets institutioner. Utbildning av de människor som ska arbeta i och bygga samhället är en av universitetets viktigaste samverkansuppgifter. Ett brett universitet som Uppsala universitet har kontaktytor mot i princip alla samhällssektorer och samverkan sker därför i olika former med olika aktörer.

Strategiska forskningssatsningar vid Uppsala universitet sker i samverkan med företag, sjukvård eller andra aktörer, inom exempelvis Uppsala Antibiotic Center (UAC), Institutet för Ryssland och Eurasien studier (IRES) och Uppsala centrum för medicinsk teknik (Uppmed). Vidare deltar Uppsala universitet i tre EIT-konsortier och är värd för tre kompetenscentra finansierade av Vinnova. Även inom forskningsinfrastrukturer är samverkan en viktig komponent, såsom SciLifeLab och acceleratorutvecklingslaboratoriet FREIA. Satsningen på verifiering för samverkan (VFS) stödjer forskningssamarbeten mellan Uppsala universitet och privat, offentlig eller ideell verksamhet. Syftet är att ge förutsättningar för att utveckla en samarbetsidé i ett gemensamt projekt och därmed vara väl förberedd inför externa utlysningar. Samverkan med arbetsgivare är naturliga och centrala inom de flesta utbildningar, inte minst inom de utbildningar där verksamhetsförlagda moment ingår.

Uppsala universitets strategiska partnerskap med Hitachi ABB Power Grids, Uppsala kommun, Region Gotland och Research Institutes of Sweden (RISE) samt en liknande överenskommelse om samverkan med NCC syftar alla till att stärka universitetets forskning och utbildning och samtidigt bidra till samhällsnytta och innovation.

Under senare år har universitetet utvecklat samverkan på lokal och regional nivå. Den nära samverkan med Region Uppsala runt universitetssjukvård och klinisk forskning har kompletterats med fördjupade partnerskap med Uppsala kommun och Region Gotland, med hållbarhet som grundläggande tema och utgångspunkt. Den forskning och den utbildning som bedrivs inom Uppsala universitet har goda förutsättningar att hitta praktisk tillämpning i dessa partnerskap.

Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS) är ett strategiskt nav för samverkan mellan privata och offentliga aktörer i gränslandet mellan akademi, näringsliv och samhälle.

Uppdrag till rektor och områdesnämnderna:

För att ytterligare utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning ska följande målsättningar särskilt beaktas:

- Att incitamenten att utveckla samverkansskicklighet som en aspekt av pedagogisk och vetenskaplig skicklighet blir tydligare.
- Att ytterligare underlätta skapandet av långsiktiga och ömsesidiga samverkansrelationer inom både utbildning och forskning.
- Att samarbetet med universitetets strategiskt viktigaste samverkanspartners, däribland Region Uppsala och Akademiska sjukhuset, stärks ytterligare.

4. Strategiska prioriteringar för 2022–2024

I Mål och strategier för Uppsala universitet identifieras strategiska prioriteringar med syfte att stärka generella förutsättningar för utbildningens och forskningens utveckling.

De fem strategiska prioriteringarna som ska stärka kvalitet och relevans i hela universitetets verksamhet är:

- Kvalitetsarbete
- Internationalisering
- Infrastruktur
- Kompetensförsörjning och karriärsystem
- Stöd och miljö

4.1 Kvalitetsarbete

Ur Mål och strategier för Uppsala universitet:

- Kvalitetsarbetet ska säkra och främja kvaliteten i utbildning och forskning
- Kvalitetsarbetet ska utgå från och stärka den akademiska och kollegiala kulturen
- Kvalitetsarbetet ska vara öppet, ändamålsenligt och effektivt

Universitetets kvalitetssystem grundas i existerande akademisk kvalitetskultur, som aktivt underhålls, ständigt prövas och förnyas av medarbetare och studenter, med stöd av ledningen på alla nivåer. Det ska finnas en god balans mellan kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling samt mellan vad som ska regleras gemensamt, respektive utformas inom institutioner, fakulteter och vetenskapsområden.

En central komponent i det långsiktiga kvalitetsarbetet är utbildningsutvärderingar. Enligt det nationella kvalitetssäkringssystemet ska lärosätena själva svara för att låta genomföra systematiska utbildningsutvärderingar, medan Universitetskanslersämbetet (UKÄ) granskar att lärosätena klarar denna uppgift. Rektor har beslutat om universitetsövergripande riktlinjer för utbildningsutvärderingar vid Uppsala universitet. Införandet av utvärderingarna omfattar all utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå och genomförs i sexårscykler. Alla utbildningar utvärderas genom självvärderingar och av externa granskare. Syftet är att utbildningarna ska vidareutvecklas och hålla högsta nationella och internationella kvalitet. Uppsala universitets kvalitetssäkringsarbete granskas av UKÄ under 2020 och 2021.

Under perioden 2019–2022 genomförs en systematisk uppföljning av universitetets egeninitierade forskningsutvärdering Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17). Uppföljningen omfattar bland annat peer review av genomfört åtgärdsarbete till följd av de rekommendationer som gavs av respektive bedömarpanel. Uppföljning genom peer review ska ha genomförts för samtliga utvärderingsenheter vid utgången av 2022.

Universitetets forskningsutvärderingar genomförs med cirka sex års mellanrum, vilket innebär att en ny forskningsutvärdering bör genomföras 2023. Rektor beslutade i mars 2021 om en förstudie för KoF23.

Uppdrag till rektor:

- Att tillse att utbildningsutvärderingarna på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå (egna och UKÄ:s) systematiskt följs upp.
- Att tillse att forskningsutvärderingen KoF17 systematiskt följs upp.
- Att under 2022 fortsätta arbetet med en kommande forskningsutvärdering med syftet att stärka forskningens kvalitet och relevans.
- Att mot bakgrund av utfallet av lärosätessgranskning 2020 och halvtidsuppföljningen av utbildningsutvärderingar, samt UKÄ:s kommande granskningar av kvalitetssäkring inom forskningen, se över universitetets kvalitetssystem inför nästa cykel 2023–2028.

4.2 Internationalisering

Ur Mål och strategier för Uppsala universitet:

- Internationella samarbeten och utbyten ska fördjupas
- Internationaliseringsarbetet ska vara kvalitetsdrivande och kompetenshöjande
- Universitetet ska vara ett attraktivt val för lärare, forskare och studenter från hela världen

Universitetet verkar i ett globalt sammanhang. Internationalisering är inte ett mål i sig utan en strategi som stödjer utvecklingen av universitetets verksamhet och bidrar till kvalitet och relevans i utbildning och forskning.

Universitetet är medlem i ett antal internationella nätverk, bland annat det The Guild of European Research-Intensive Universities, där 20 forskningsuniversitet samarbetar för att vara en stark röst till forskningens och den högre utbildningens nytta.

Uppsala universitet utgör tillsammans med åtta andra europeiska universitet konsortiet Enlight som i juni 2020 beviljades medel för tre år som Europauniversitet. Syftet med Europauniversitet är att lärosäten i Europa ska formera nätverk för att lösa stora samhällsutmaningar och kompetensbrist inom Europa genom utökade utbyten och närmare samarbeten.

Uppsala universitet koordinerade SASUF (South Africa – Sweden University Forum), ett partnerskap mellan 36 svenska och sydafrikanska universitet med fokus på hållbarhetsmålen i Agenda 2030, som löpte 2017–2020. Även forskningsfinansierare från båda länderna har varit engagerade. En ansökan om finansiering för en ny treårsperiod (2021–2024) lämnades in till STINT under våren 2021. Besked om finansiering väntas under sommaren.

Uppsala universitets representationskontor i Vietnam har fortsatt att utveckla samarbeten med svenska och vietnamesiska lärosäten. Under 2021 utvärderar Uppsala universitet verksamheten.

Universitetet stärker även internationaliseringen på hemmaplan. Strävan är att internationalisering ska vara integrerad i all utbildning, forskning och samverkan. Det är ytterst en fråga om kvalitet. Breda utlysningar av tjänster och stöd till internationella postdoktorer och doktorander är viktiga aspekter för att stärka internationalisering på hemmaplan. På grund av covid-19-pandemin är det svårbedömt hur många internationella studenter universitetet kommer att ha de kommande åren. Ambitionen är dock att långsiktigt planera för att internationella studenter ska utgöra en naturlig del av universitetet. De avgiftsbetalande studenterna har ökat snabbt i antal, vilket bidragit både till ökad kvalitet inom utbildningen och större bredd i utbildningsutbudet inte minst på avancerad nivå. Även antalet doktorander med utländsk bakgrund ökar. En internationell miljö med ett ökat antal internationella studenter och doktorander ställer nya och förändrade krav på universitetet. Mottagandet av utländska studenter har stärkts och i verksamhetsplanen görs bland annat satsningar på att stärka stödfunktionerna genom att erbjuda utbildningar i såväl svenska som engelska för studenter och personal.

Uppdrag till rektor och områdesnämnderna:

- Att verka för att de internationella samarbetena fördjupas och utbytena utvecklas.

4.3 Infrastruktur

Ur Mål och strategier för Uppsala universitet:

- Ändamålsenlig infrastruktur ska understödja utbildning
- Strategiarbete och processer för prioritering inom forskningsinfrastruktur ska stärkas
- Utnyttjandet av befintliga forskningsinfrastrukturer ska öka

Infrastruktur är en central resurs för utbildning och forskning vid ett internationellt ledande universitet. Uppsala universitet ska fortsätta utveckla goda utbildnings- och forskningsresurser för att stödja och bidra till förnyelse av utbildning och forskning.

Universitetet tar ett betydande ansvar för nationella och internationella forskningsinfrastrukturer. Uppsala universitet är värd för flera framstående forskningsinfrastrukturer och deltar i samarbetet kring väsentligt fler. Finansieringsansvaret har under senare år förskjutits och lärosätena får stå för en allt större del av kostnaderna. För att säkra ett fortsatt starkt engagemang avsätts 10 mnkr till universitetsgemensamma strategiska medel för samfinansiering av nationellt relevant forskningsinfrastruktur (se avsnitt 5.3.9). Universitetet arbetar för att utveckla de interna processerna för att identifiera behov och prioriteringar bland forskningsinfrastruktursatsningar.

Regeringen tillsatte i maj 2020 en utredning som ska lämna förslag om utveckling av organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur på nationell nivå. Utredningen ska även lämna förslag på hur ett system för nationell prioritering av forskningsinfrastrukturer kan utformas. Uppsala universitet lämnade i början av 2021 ett inspel till utredaren. Uppdraget redovisades den 30 juli 2021.

Uppdrag till rektor:

- Att stärka systematiska och samordnade insatser så som processer för prioritering samt strukturer för att garantera långsiktig finansiering och styrning av forskningsinfrastruktur.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att verka för att skapa arbetsformer på alla nivåer som stärker förmågan att kraftsamla kring forskningsinfrastrukturinitiativ.

4.4 Kompetensförsörjning och karriärsystem

Ur Mål och strategier för Uppsala universitet:

- Rekrytering ska föregås av analyser av kompetensbehov och strategiska överväganden
- Universitetet ska erbjuda tydliga akademiska karriärvägar
- Det akademiska ledarskapet ska breddas och stärkas
- Universitetet ska erbjuda goda utvecklingsmöjligheter för övrig personal

Kvalificerade lärare, forskare och övriga medarbetare är avgörande för att universitetet ska nå det övergripande målet att bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans. Det gäller även övrig personal som stödjer lärare och forskare. God kompetensförsörjning och tydliga karriärvägar kräver ett långsiktigt och strukturerat arbete som syftar till att universitetet kan attrahera, rekrytera och utveckla skickliga lärare, forskare och andra medarbetare.

Med anledning av covid-19-pandemin har merparten av undervisningen sedan mars 2020 bedrivits på distans. Det har inneburit många utmaningar och under 2022 kommer arbetet med implementering av system och kontinuerlig kompetensutveckling inom pedagogik, teknik och administration att fortsätta.

I september 2019 gav konsistoriet i uppdrag åt rektor att genomföra en revidering av anställningsordningen för Uppsala universitet. Det reviderade förslaget fastställdes av konsistoriet i april 2021. Projektet Karriärvägar inom akademien samt Pedagogisk skicklighet, som båda var kopplade till revideringen av anställningsordningen, har avslutats i december 2020 respektive januari 2021. Projektet Prefekttrollen, som haft målsättningen att utveckla prefekttrollen och erbjuda goda förutsättningar att verka som chef- och företrädare för institutionen, avslutades i december 2020. Projektet resulterade i sex förslag med konkreta åtgärder: Stärk linjen mellan vicerektor/dekan och prefekt, förtydliga organisation och support vid komplexa personalärenden, inför lokala arbetsordningar, strukturera introduktion och tillträde för ny prefekt, anpassa villkor och ersättningar samt skapa gemensamma mål och en gemensam medarbetarpolicy. Olika delar av universitetet arbetar vidare med förslagen, bland annat ska stödet till prefekterna i komplexa personalärenden stärkas och en universitetsgemensam medarbetarpolicy utarbetas.

Projektet för att implementera Charter and Code avslutades i februari 2021. Utvecklingsarbetet med utgångspunkt i Charter and Code ska fortsätta den kommande treårsperioden och arbetet ska rapporteras till EU i treårsintervaller. Stadgan består av 40 principer inom områdena etiska och professionella aspekter, rekrytering, arbetsvillkor och socialförsäkringar samt utbildning och karriärutveckling. Stadgan utgör en

del av EU:s ramprogram, Horizon 2020, och en anslutning kan komma att bli ett villkor för att beviljas EU-medel i framtiden.

En åtgärd för att stärka den långsiktiga kompetensförsörjningen är att 17 mnkr avsätts (en ökning om 5 mnkr från 2021) av medel från universitetets egna kvalitetsbedömningar (se tabell 5.11) för en satsning på meriteringsanställningar. Dessa medel används för att stimulera anställningar som biträdande universitetslektor och för att etablera anställningskategorin som bas för ett attraktivt karriärsystem vid universitetet. Satsningen pågår till och med 2024.

Satsningen på att knyta fler gästprofessorer till Uppsala universitet fortsätter till och med 2022. Inga ytterligare medel sätts av 2022 då det finns balanserat kapital att nyttja.

4.4.1 Kompetensförsörjningsplaner

Förmågan att attrahera och skapa goda förutsättningar för skickliga forskare och lärare är en av de viktigaste framgångsfaktorerna för universitetet. Det gäller även för övrig personal som stödjer lärare och forskare. Områdesnämnderna ska årligen lämna förslag eller yttrande till rektor om plan för kompetensförsörjning. Detsamma gäller för fakultetsnämnderna som i förekommande fall ska lämna motsvarande plan till områdesnämnden. Planen ska ingå som ett särskilt avsnitt i områdets/fakultetens verksamhetsplan.

Kompetensförsörjningsplaneringen ska stimulera till strategiska diskussioner på alla nivåer i organisationen och utgöra ett underlag för dialog mellan universitetsövergripande nivå, vetenskapsområde, fakultet och institution. Långsiktig kompetensförsörjning avhandlas årligen vid rektors områdesdialoger.

I kompetensförsörjningsplanerna på områdes- och fakultetsnivå ska nedanstående frågeställningar behandlas utifrån ett långsiktigt perspektiv och med utgångspunkt i vetenskapsområdets/fakultetens respektive mål och strategier. Planen ska omfatta samtliga akademiska anställningar, även de som finansieras med externa medel, liksom aspekter som rör jämställdhetsintegrering och lika villkor.

1. Kartläggning
 - Huvudsakliga styrkor
 - Främsta utmaningar
2. Analys
 - Utvecklingsområden
3. Strategi för långsiktig kompetensförsörjning
 - Karriärvägar och kompetensutveckling
 - Viktiga prioriteringar i övrigt
4. Planerade åtgärder
 - Handlingsplan utifrån svaren i punkterna 1–3
 - Eventuellt behov av stöd från universitetet

För att säkerställa en inkluderande process ska områdesnämnd/fakultetsnämnd tillse att samtliga institutioner i sin verksamhetsplanering behandlar och dokumenterar ovanstående frågeställningar. Därtill står det rektor, områdesnämnder och fakultetsnämnder fritt att lägga till ytterligare frågor.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att i verksamhetsplanen inarbeta ett avsnitt om långsiktig kompetensförsörjning enligt instruktionen ovan. Planen ska årligen redovisas på rektors områdesdialog. Uppdraget omfattar även att tillse att i förekommande fall fakultetsnämnder och samtliga institutioner/motsvarande årligen behandlar och dokumenterar ovanstående frågeställningar inom ramen för sin verksamhetsplanering.

4.5 Stöd och miljö

Ur Mål och strategier för Uppsala universitet:

- Verksamhetsstödet ska vara samordnat, effektivt och kvalitetsstärkande
- Teknik och stöd för möten och e-lärande ska utvecklas
- Den unika universitetsmiljön i Uppsala ska bevaras och utvecklas
- Samverkan med kommun och region i utvecklingsfrågor ska stärkas

Uppsala universitet är en mötesplats för kunskap, kultur och kritisk dialog. Universitetet ska erbjuda en inspirerande och väl fungerande fysisk, social och kulturell miljö. Kulturarv, traditioner och ett aktivt studentliv är viktiga delar av den bredare bildningsmiljön. Väl fungerande arbets- och utbildningsmiljöer understödjer utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans.

God kunskap och förståelse för verksamheten vid olika delar av organisationen är nödvändig för ett bra verksamhetsstöd. Universitetets systematiska utvärderingar av utbildning och forskning bidrar till utveckling och ökad kvalitet. Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet genomförs på motsvarande sätt avdelningsaudits inom universitetsförvaltningen sedan 2020. Det sker genom självvärdering och kollegial genomlysning.

Arbetet med effektivisering inom och mellan stödfunktionerna universitetsbiblioteket, UU Innovation, UU Samverkan, universitetsförvaltningen (inklusive Uppsala universitet musik och museer) och intendenturerna kommer att fortsätta den kommande treårsperioden. En genomlysning av intendenturorganisationen med syftet att stärka samordning mellan universitetsförvaltningen och intendenturorganisationen genomfördes under 2020. Vidare har en avdelning för universitetsgemensam IT inrättats vilket bland annat innebär ökad samordning och tydligare styrning.

Under 2020 har Utvecklingsplan 2050 fastställts av rektor och Lokalförsörjningsplan 2021–2023 beslutats av konsistoriet. Lokalförsörjningsplanen utgår från de strategier som beskrivs i Utvecklingsplan 2050 och fastställer att de tre vetenskapsområdena samt universitetsbiblioteket och universitetsförvaltningen ska ta fram 9-åriga planer för sin lokalförsörjning. Det arbetet har påbörjats under 2021. Sammantaget kommer detta ge en bra bild av både framtida möjligheter och inriktningar för utvecklingen av den fysiska miljön för Uppsala universitet i Uppsala och Visby.

Stress och psykisk ohälsa hos studenter har identifierats som en allvarlig risk i den universitetsövergripande riskanalysen (se avsnitt 1.5). Under den pågående pandemin har en ökad psykisk ohälsa setts hos studenter till följd av ökad isolering och ensamhet som en konsekvens av övergången till distansundervisning. En universitetsövergripande förstudie har initierats som syftar till att kartlägga studenters psykiska välmående och hur universitetet kan bidra. Förstudien kommer att vara klar i december 2021.

Universitetet får en förstärkning till studenthälsa med 2,1 mnkr från 2021. Medlen används för att förstärka det strategiska hälsoförebyggande arbetet för universitetets samtliga studenter, för att förstärka det förebyggande behandlande arbetet genom att implementera och erbjuda internetbehandling för studenter, samt för att vidareutbilda studentnära personalgrupper, till exempel studievägledare, för att upptäcka psykisk ohälsa i ett tidigt skede.

Uppdrag till rektor:

- Att under den närmaste treårsperioden prioritera arbetet med att systematiskt utvärdera verksamhetsstödet.

4.5.1 Arbetsmiljö

Uppsala universitet ska ha en hälsofrämjande och hållbar arbetsmiljö med lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Det bidrar till att universitetet är ett lärosäte med en trygg, stimulerande och utmanande lärande- och forskningsmiljö. Det skapar förutsättningar för en framgångsrik verksamhet och bidrar till att Uppsala universitet är en attraktiv arbetsgivare. Universitetets policy för arbetsmiljö och

lika villkor ger en allmän inriktning för arbetsmiljön och sätter ramarna. Målen för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, som är integrerade i policyn, visar på en övergripande nivå vad arbetsmiljöarbetet ska sträva mot för att motverka ohälsa och främja en god hälsa. För att uppnå en god fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö ska ett systematiskt arbetsmiljöarbete genomföras. Uppsala universitet har fastställt en uppgiftsfördelning för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) och organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4) ska arbetsgivaren ha rutiner för att regelbundet undersöka arbetsmiljön, genomföra och följa upp arbetsmiljöarbetet. Tjänstgöringsplanerna är ett exempel på planeringsverktyg som bland annat kan användas för att främja en god arbetsmiljö. Den årliga uppföljningen av universitetets systematiska arbetsmiljöarbete på övergripande nivå utvecklas under 2021. Ett pågående utvecklingsarbete, med fokus på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, ska resultera i ett förbättrat stöd till det lokala arbetsmiljöarbetet. Det sker till exempel genom utveckling av utbildningar, stödmaterial, arbetsmiljöromd gällande den organisatoriska och sociala arbetsmiljön samt införandet av ett nytt digitalt system för incidenthantering. Arbetsmiljöromden gällande den organisatoriska och sociala arbetsmiljön implementeras under 2021 och ett digitalt systemet för incidenthantering under 2022. Likavillkorsperspektivet integreras i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

5. Resursfördelning

5.1 Takbelopp och anslag

Uppsala universitet erhåller anslag för Utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt för Forskning och utbildning på forskarnivå (se tabell 5.1). Utbyggnaden i vårändringsbudgeten 2021 avsåg sommarkurser och var en ett-årig satsning om 18 200 tkr (utöver tidigare satsningar på sommarkurser). Siffrorna för 2023 och 2024 är beräknade utifrån budgetpropositionen 2021.

Tabell 5.1 Beräknade anslag, tkr

Anslagspost	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräknat	2024 Beräknat	Förändring VP2021-BP
2:3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 042 967	2 013 066	1 997 837	2 017 815	-29 901
varav ap.1 Takbelopp (ram) budgetproposition	1 892 750	1 907 902	1 927 797	1 948 661	15 152
varav ap.1 Takbelopp (ram) utbyggnad (VÅB 2020, EÅB7, BP2021)	132 017	105 164	70 040	69 154	-26 853
varav ap.1 Takbelopp (ram) utbyggnad (VÅB 2021)	18 200				-18 200
2:4 Forskning och utbildning på forskarnivå	2 335 428	2 360 184	2 383 785	2 407 623	24 756
varav ap.6 Basresurs (ram)	2 268 296	2 342 091	2 365 512	2 389 167	73 795
Varav ap.6 Basresurs (ram) (VÅB 2021)	49 229				-49 229
varav ap.7 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (ram)	17 903	18 093	18 274	18 456	190

5.2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

5.2.1 Fördelning av takbelopp

Uppsala universitet tilldelas ett takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt tabell 5.2. Takbeloppet är den högsta ersättningen som kan tilldelas universitetet ett visst år. Vid årets slut görs en avräkning baserad på beräknat värde av faktisk produktion av helårsstudenter och helårsprestationer per utbildningsområde under året jämfört med tilldelat takbelopp. Om universitetet redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer än vad som ryms inom årets takbelopp (så kallad överproduktion) får överproduktion upp till 15 procent av takbeloppet sparas till följande budgetår och berättigar då till ersättning. Universitetet har också rätt att anslagsspara 10 procent av takbeloppet om värdet av utförda helårsstudenter och helårsprestationer inte räcker upp till takbeloppet (så kallad underproduktion).

Utgångspunkten för VP 2022 är de planeringsförutsättningar som anges i budgetpropositionen för 2021 och vårändringsbudgeten 2021. Uppsala universitet redovisade 2020 en överproduktion på 68 mnkr (2019: 7 mnkr). Vid utgången av 2020 återstår sparade prestationer motsvarande 120 mnkr (2019: 52 mnkr). Prognosen för 2021 är högst osäker med anledning av covid-19-utbrottet, men bedömningen är en produktion i nivå med tilldelat takbelopp.

Anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå beräknas till 2 013 066 tkr för 2022. Förändringen (-29 901 tkr) jämfört med 2021 härrör till:

- utbyggnad av högskolan som inleddes 2018: läkarutbildning, ingenjörsutbildningar, samhällsbyggnad och sommarkurser (+1 145 tkr)
- utbyggnad som inleddes 2020: kompletterande pedagogisk utbildning (+2 990 tkr)
- minskat anslag på grund av satsningar som upphör avseende livslångt lärande, behörighetsgivande kurser och sommarkurser (-47 205 tkr)
- pris- och löneomräkning och justeringsposter (+13 169 tkr)

Tabell 5.2 Tilldelning av anslag 2:3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
ap. 1.Takbelopp UU ¹⁾	2 042 967	2 013 066	1 997 837	2 017 815	-29 901
-varav internt takbelopp GRUND	1 888 753	1 907 902	1 927 797	1 948 661	19 149
-varav utbyggnad av högskolan 2015 ²⁾	0	0			0
-varav utbyggnad av högskolan 2017 ³⁾	0	0			0
-varav utbyggnad av högskolan 2018 ⁴⁾	3 997	5 142	6 287	7 432	1 145
-varav utbyggnad av högskolan 2020 ⁵⁾	31 475	16 305	13 100	13 100	-15 170
-varav utbyggnad av högskolan 2020 EÄB ⁷⁾	24 000	24 000	24 000	24 000	0
-varav utbyggnad av högskolan 2020 BP ⁵⁾	76 542	59 717	26 240	20 260	-16 825
-varav utbyggnad av högskolan 2021 VÄB ⁶⁾	18 200				-18 200
Summa	2 042 967	2 013 066	1 997 837	2 017 815	-29 901
<i>varav takbelopp Campus Gotland</i>	<i>117 792</i>	<i>119 041</i>			<i>1 249</i>

- 1) Det belopp som den högsta sammanlagda ersättningen från årets anslag för helårsstudenter och helårsprestationer uppgår till.
- 2) När utbyggnaden är klar övergår de riktade medlen till raden internt takbelopp GRUND (barnmorskor, sjuksköterskor m.m.)
- 3) När utbyggnaden är klar övergår de riktade medlen till raden internt takbelopp GRUND (Läro- och forskolläroarbildningar).
- 4) Läkarutbildning, ingenjörutbildningar, samhällsbyggnadsutbildningar och sommarkurser. Beloppet i tabellen rör läkarutbildningen. Övriga utbildningar byggs ut inom ramen för bristyrkesutbildningar.
- 5) Bristyrkesutbildningar (permanent), utbildning i hela landet (2021–2025), utbildning på avancerad nivå (2021–2022), behörighetsgivande utbildning (2020–2022), livslångt lärande (2021), KPU (2021–2024).
- 6) Sommarkurser (2021).

Med de riktade utbyggnaderna följer uppdrag att bygga ut olika utbildningar enligt tabell 5.3. Utbyggnaderna återrapporteras till regeringen i årsredovisningen enligt ett särskilt återrapporteringskrav. Utbyggnaderna som påbörjades 2015 och 2017 är genomförda finansiellt sett men återrapporteringskraven finns kvar.

De satsningar som regeringen gjort under 2020 och 2021 är tillfälliga i alla fall utom ett. Endast satsningen på bristyrkesutbildningar (36 988 tkr) är permanent. Livslångt lärande (21 915 tkr) och sommarkurser (18 200 tkr) upphör vid årsskiftet 2021/2022. Satsningen på behörighetsgivande utbildning trappas ner mellan 2021 och 2022 från 18 375 tkr till 6 125 tkr för att därefter upphöra. Satsningen på utbildning i hela landet (17 140 tkr) pågår t o m 2025, satsningen på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) (9 110 tkr) pågår t o m 2024 och utbyggnaden av utbildning på avancerad nivå (33 477 tkr) t o m 2022.

För att skapa förutsättningar för förnyelse av utbildningsutbudet och ge områdesnämnderna så goda planeringsförutsättningar som möjligt hanteras utbyggnaden utbildning i hela landet som en permanent satsning internt. Det gäller även delar av satsningen på utbildning på avancerad nivå. Se närmare i kompletterande verksamhetsplan för Uppsala universitet 2021.

I tabell 5.3 framgår fördelningen av medel till områdesnämnderna inom respektive satsning.

Tabell 5.3 Utbyggnad av högskolan: Fördelning av antal platser respektive helårsstudenter på vissa utbildningar enligt utbyggnad som startade 2015, 2017, 2018, 2020 och 2021

	Områdesnämnd	Antal ¹ platser 2015 års utbyggnad	Antal ¹ platser 2017 års utbyggnad	Antal hst 2022 2018 års utbyggnad	Antal hst 2022 2020;21 års utbyggnad
Barnmorskeutbildning	Medicin och farmaci	18			
Grundlärautbildning F-3	Humaniora och samhällsvetenskap	50			
Grundlärautbildning (alla nivåer)	Humaniora och samhällsvetenskap		50		
Förskollärautbildning	Humaniora och samhällsvetenskap	60	30		
Ämneslärautbildning	Humaniora och samhällsvetenskap		20		
Kompletterande pedagogisk utbildning	Humaniora och samhällsvetenskap	39	20		
Specialistsjuksköterskeutbildning	Medicin och farmaci	35			
Sjuksköterskor	Medicin och farmaci	32			
Utbildning hela landet	Alla			210	
Ingenjörssatsningar – Civilingenjör	Teknik och naturvetenskap			90	
Ingenjörssatsningar - Högskoleingenjör	Teknik och naturvetenskap			42	
Samhällsbygge – Samhällsvetare	Humaniora och samhällsvetenskap			90	
Samhällsbygge – Civilingenjör	Teknik och naturvetenskap			68	
Samhällsbygge – Högskoleingenjör	Teknik och naturvetenskap			24	
Läkarutbildning	Medicin och farmaci			36	
Sommarkurser	Alla			90	
Basår	Teknik och naturvetenskap				57
Kompletterande pedagogisk utb KPU	Humaniora och samhällsvetenskap				98
Bristyrkesutbildningar VÅB 2020	Alla				154
Totalt uppdrag		234	120	650	309

1) Utbyggnaden avser en utökning av antalet programnybörjare jämfört med 2014.

Takbeloppet fördelas internt i:

- tilldelat anslag till områdesnämnderna (se avsnitt 5.2.3)
- centrala avsättningar (se avsnitt 5.2.9)

5.2.2 Principer för anslagsfördelning till områdesnämnderna

Respektive områdes- och fakultetsnämnd ska svara för planering, genomförande och uppföljning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt svara för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål. Områdesnämnderna tilldelas ett internt takbelopp för ändamålet. Uppdraget inkluderar den av regeringen riktade utbyggnaden av utbildningarna i form av ett antal nybörjarplatser och helårsstudenter till den omfattning som anges i tabell 5.3 och tabell 5.4. Uppföljning av verksamheten sker bland annat i årsredovisningen.

Det interna takbeloppet är en ram inom vilken varje områdesnämnd förväntas prioritera och förnya utbildningsutbudet utifrån Mål och strategier för Uppsala universitet. Vid prioritering ska hänsyn även tas till studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Områdesnämnderna ska varje år producera helårsstudenter och helårsprestationer med målet om att uppnå 100 procent av takbeloppet. Områdesnämnderna får vid överproduktion inte spara prestationer över 100 procent. Underproduktion mot det interna takbeloppet leder inte till någon återbetalning från områdesnämnd till universitetet. Dock kan upprepad underproduktion inom ett vetenskapsområde leda till ett minskat takbelopp kommande år.

Vissa verksamheter av universitetsgemensamt intresse finansieras som centrala avsättningar (se tabell 5.7). I de centrala avsättningarna ingår bland annat strategiska medel som ska möjliggöra särskilda satsningar löpande under året. Dessa medel disponeras av rektor.

5.2.3 Tilldelat anslag till områdesnämnderna

Uppsala universitets modell för resursfördelning tar sin utgångspunkt i regeringens modell för ersättning av helårsstudenter och helårsprestationer per utbildningsområde, de så kallade prislapparna (se bilaga 1). Uppdrag till områdesnämnderna ges som interna takbelopp som bygger på de nationella prislapparna och som ska motsvara det belopp som varje områdesnämnd ska producera helårsstudenter och helårsprestationer för. För ändamålet tilldelas områdesnämnden ett anslag som uppgår till det interna takbeloppet reducerat med områdesnämndens andel av centrala avsättningar.

Det interna takbeloppet till respektive områdesnämnd baseras på föregående års takbelopp, av regeringen aviserade förändringar och på interna överväganden. Summan av de interna takbeloppen ska uppgå till samma belopp som universitetets takbelopp från regeringen plus eventuellt anslagssparande. Hur många helårsstudenter som ryms inom takbeloppet avgörs av inom vilka utbildningsområden de avräknas samt hur hög prestationsgraden är.

Tabell 5.4 Sammanställning fördelning av interna takbelopp, tkr

	Internt takbelopp 2021 Totalt 1	Internt takbelopp 2021 GRUND Totalt	riktade satsningar 2017 och 2018	riktade satsningar 2020	riktade satsningar 2021	riktade satsningar VÅB 2021	Internt takbelopp 2022 (PLO + justering) GRUND	riktade satsningar ar 2017 och 2018	riktade satsningar 2020	riktade satsningar 2021	Internt takbelopp 2022 Totalt	Summa ändring av internt takbelopp
Humaniora och samhällsvetenskap	976 687	872 273	48 472	15 500	34 242	6 200	929 168	0	15 500	27 529	972 197	-4 490
Medicin och farmaci	504 128	466 833	10 548	10 250	15 497	1 000	477 694	5 142	10 250	11 785	504 871	743
Teknik och naturvetenskap	560 752	469 317	25 307	29 725	25 403	11 000	501 040	0	17 475	18 403	536 918	-23 834
Ofördelat takbelopp	1 400	-2 100	0	0	3 500		0	-2 920	2 000		-920	-2 320
Summa fördelning	2 042 967	1 806 323	84 327	55 475	78 642	18 200	1 907 902	5 142	40 305	59 717	2 013 066	-29 901

1) Av regeringen riktad utbyggnad 2015, 2017, 2018 och 2020 enligt tabell 5.3. Häri ingår även satsningen med fritt takbelopp utifrån rektors beslut (UFV 2018/118).

I vårändringsbudgeten för 2021 (prop. 2020/21:99) tilldelas Uppsala universitet ökat statsanslag för utbildning på grund och avancerad nivå för sommarkurser med 18 200 tkr. Medlen som gäller endast för 2021 fördelades i ett särskilt rektorsbeslut den 11 maj 2021.

5.2.4 Utbildning Campus Gotland

Konsistoriet har beslutat att målet om 1 500 helårsstudenter som studerar på plats vid Campus Gotland ska utgöra basen för fortsatt utveckling. Vid samgåendet år 2013 uppgick antalet helårsstudenter på campusutbildningar till drygt 700. Bedömningen är att den utbyggnad som nu görs leder till att målet om 1 500 helårsstudenter uppnås vid utgången av 2021.

Finansiering av utbyggnaden sker till och med 2021 till hälften med nya medel från rektor (avsatta medel för egna prioriteringar från regeringens utbyggnad av högskolan 2015) och till hälften genom omfördelning från andra utbildningar, företrädesvis distansutbildningar med koppling till Campus Gotland.

Omfördelningen åläggs områdesnämnderna och fördelas baserat på volymen distansutbildning vid Campus Gotland mätt i antalet helårsstudenter.

Områdesnämnderna tilldelas ett internt takbelopp för helårsstudenter på campusutbildningar vid Campus Gotland (se tabell 5.5). Enligt samma princip som för det totala takbeloppet kan justering göras om en områdesnämnd upprepat inte når sitt takbelopp. För att ge områdesnämnderna tydliga och långsiktiga

planeringsförutsättningar tilldelades medel för utbyggnad av de nya utbildningarna fram till och med 2021 redan 2019.

Under 2021–2022 kommer en utredning av Campus Gotlands verksamhet att genomföras med överordnade syftet att bidra till att skapa förutsättningar för att på bästa sätt utnyttja Campus Gotlands potential i relation till Uppsala universitets mål och strategier för forskning och utbildning av högsta kvalitet. I utredningen ingår bland annat en översyn och analys av finansiering och utredaren har i uppdrag att föreslå eventuella förändringar. Eventuella justeringar av områdesnämndernas takbelopp genomförs därför tidigast inför VP 2023.

Takbeloppet omfattar inte distansutbildningarna. Det totala värdet av helårsstudenter och helårsprestationer vid Campus Gotland beräknas uppgå till ungefär 161 mnkr för 2022, inklusive distansstudenter.

Tabell 5.5 Sammanställning takbelopp för campusutbildningar vid Campus Gotland, tkr

Områdesnämnd/övrigt	Takbelopp Studenter på Campus 2021	Takbelopp Studenter på Campus 2022
Humaniora och samhällsvetenskap	84 197	85 089
Medicin och farmaci	9 136	9 233
Teknik och naturvetenskap	24 459	24 718
Kvalitetsmedel Campus Gotland	7 300	7 300
Summa basresurs	125 092	126 341

Utöver tilldelade takbelopp avsätts sammanlagt 7,3 mnkr som kvalitetsmedel till Campus Gotland (se tabell 5.5). Medlen ska till del användas till resor mellan Uppsala och Visby och fördelas baserat på antalet anställda vid Campus Gotland. Medlen ska också användas till att fördela extra medel motsvarande 5 000 kronor per helårsstudent på campusutbildningar för att täcka merkostnader för de institutioner som bedriver campusutbildning på Gotland. Maximalt ersätts 100 helårsstudenter per institution, vilket innebär att den högsta ersättningen som kan tilldelas en viss institution är 0,5 mnkr.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att genomföra den utbyggnad av utbildningar som planeringsrådet för Campus Gotland föreslagit. Områdesnämnderna tilldelas medel enligt tabell 5.5 för ändamålet. Medlen ingår i områdesnämndernas totala takbelopp.

5.2.5 Avgiftsbetalande studenter

Universitetet har som mål att attrahera fler internationella studenter. År 2020 fanns 1 518 (2019: 1 414) avgiftsbetalande studenter vid universitetet, vilket motsvarade 946 (2019: 833) helårsstudenter, och intäkterna uppgick till 121 (2019: 109) mnkr. Prognosen över antalet studenter för åren 2021–2024 är mycket osäker med anledning av utbrottet av covid-19. Bedömningen är att antalet studenter åter kommer att öka under 2021 men hur utvecklingen därefter ser ut är svårbedömt.

Avgifternas storlek är fastställda av rektor och tas ut enligt principen om full kostnadstäckning. Huvuddelen av avgiftsintäkten fördelas till den institution som bedriver utbildningen. 10 tkr av avgiften för varje student är riktad till studieadministration vid utförande institution för att täcka de merkostnader som den avgiftsfinansierade utbildningen medför. Av samma skäl sätts 30 tkr av avgiften för att finansiera merkostnader för central studieadministration, språkstöd, bostadsgaranti och marknadsföring. Medlen för 2022 fördelas enligt tabell 5.6. Då prognosen är osäker ges rektor möjligheten att justera tilldelningen i kompletterande verksamhetsplan för 2022.

Utbildning i svenska för avgiftsstudenter finansieras med studieavgifter från och med 2019.

Medel för senare fördelning i tabell 5.6 fördelas av rektor i kompletterande verksamhetsplan.

Tabell 5.6 Finansiering central administration – avgiftsstudenter 2022, tkr

Områdesnämnd/övriga	Beslut 2020	Beslut 2021	Beslut 2022
Bostadsgaranti	3 400	4 700	4 700
Språkverkstad Engelska	800	800	800
Svenska för avgiftsstudenter (UFV 2018/1740) ¹⁾	2 250	2 250	
Studentkårerna – studentinflytande	300	300	400
Erasmus+	2 500	2 500	2 500
Universitetsförvaltningen	18 490	21 250	21 250
Delsumma	27 740	31 800	29 650
För senare fördelning (beräkning)			5 350
Summa			35 000

1) Satsningen utreds under 2021. Beslut om eventuell förlängning fattas under hösten 2021.

5.2.6 Språkverkstaden

Språkverkstaden utgör en del av universitetets arbete med breddad studentrekrytering och lika behandling av studenter. Språkverkstaden tillhandahåller särskilda insatser för studenter med läs- och skrivsvårigheter, annat modersmål än svenska, bristande språkliga grundkunskaper, talängslan m.m. Språkverkstaden är organisatoriskt placerad under områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap, men nyttjas av hela universitetet. Språkverkstaden finansieras med en central avsättning enligt tabell 5.7 (avseende grundnivå och avancerad nivå) och tabell 5.17 (avseende doktorander). För 2022 avsätts 8 300 tkr (varav 7 600 tkr avser utbildning på grundnivå och avancerad nivå) för ändamålet.

5.2.7 Utbildningar i svenska för personer med annat modersmål

Inom det språkvetenskapliga området ges förberedande och behörighetsgivande kurser (FUS/BUS) i svenska för personer med utländsk utbildning och annat modersmål än svenska i syfte att ge de färdigheter som krävs för grundläggande behörighet. För ändamålet anvisas medel via centrala avsättningar enligt tabell 5.7 samt 2 000 tkr från universitetsgemensamma strategiska medel utbildning för år 2022.

Swedish for Academics är kurser i svenska som riktar sig till anställd personal. För ändamålet anvisades under perioden 2019–2021 medel via universitetsgemensamma strategiska satsningar. Satsningen på dessa kurser utvärderas under 2021 och beslut om eventuell förlängning sker enligt särskilt beslut av rektor.

Svenska för avgiftsstudenter omfattar språkinlärande moment och kunskapsprov för avgiftspliktiga studenter. Syftet är att studenterna ska uppnå samma nivå av språkfärdighet som de studenter som läser kursen Basic Swedish. Satsningen utvärderas under 2021 och beslut om eventuell förlängning sker enligt särskilt beslut av rektor (se tabell 5.6).

5.2.8 Särskilda uppdrag inom utbildning

Stöd till studentinflytande

Uppsala universitet eftersträvar ett aktivt studentinflytande i syfte att uppnå högsta kvalitet i utbildningen. Enligt högskolelagen (2 kap 7 §) har studenterna rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker i frågor som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation.

I enlighet med regeringens bedömning i propositionen Frihet och inflytande – kårobligatoriets avskaffande (prop. 2008/09:154, bet. 2008/09:UbU14, rskr. 2008/09:275) ska verksamhet för studentinflytande i lärosätenas organ stödjas med statsbidrag. Regeringen beslutar varje år om ett anslag till Kammarkollegiet avseende stöd till studentinflytande. Där framgår vilket belopp som ska utbetalas till Uppsala universitet. Därutöver bidrar universitetet med egna medel.

Ersättning till studentkårens för studentinflytande regleras av ett särskilt rektorsbeslut (UFV 2019/1014). Ersättning fördelas årligen till de studentkårer som erhåller kårstatus för perioden och baseras på antalet helårsstudenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt inom forskarutbildning. Regeringen har skjutit till ytterligare medel under perioden 2021–2025. Den tillfälliga satsningen hanteras utanför denna modell. Universitetet bidrar därutöver till verksamheterna Studentboet och ESMeralda.

För ändamålet höjs universitetets egna avsättning av medel 2022 till 5 600 tkr för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tabell 5.7) samt 600 tkr inom forskning och utbildning på forskarnivå (tabell 5.17), utöver de studentinflytandemedel som universitetet tilldelas via Kammarkollegiet. Därutöver avsätts 400 tkr av intäkterna från avgiftsbetalande studenter för att finansiera studiebevakning för den gruppen, se tabell 5.6.

Från och med 2021 har de studenter som inte är arvoderade av sin studentkår rätt till sammanträdesarvode på 500 kronor per möte i styrelser, nämnder och råd inrättade av konsistoriet eller av rektor och verksamma på universitetsövergripande nivå, områdesnämnder, fakultetsnämnder, institutionsstyrelser och i tillfälliga organ inrättade av rektor och universitetsdirektören. Se rektors beslut 2020-12-15 (Dnr UFV 2020/2153).

Nationellt ansvar för vissa utbildningar

Uppsala universitet har ett uppdrag i regleringsbrevet att ge utbildning i elva språkämnen samt i egyptologi, estetik och seismologi. Uppdraget innebär att undervisning måste erbjudas på någon nivå även om antalet studenter vissa terminer är litet. Uppdraget ingår i universitetets takbelopp och ska återrapporteras i årsredovisningen.

För att säkerställa hög kvalitet i dessa utbildningar tilldelas en basersättning för 2022 på 664 tkr per utbildning. Ersättningen uppräknas årligen med pris- och löneomräkning. Vissa av dessa utbildningar har ett litet studentunderlag och en basersättning garanterar en lärarinsats motsvarande exempelvis 75 procent av en universitetslektor. Finansiering görs som en central avsättning enligt tabell 5.7.

Uppdrag till områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap:

- Att anordna undervisning inom följande utbildningar: albanska, assyriologi, bosniska, kroatiska, serbiska, egyptologi, estetik, estniska, finska, hindi, kurdiska, persiska och turkiska. Områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap erhåller 8 632 tkr för detta ändamål avsatta enligt tabell 5.7.

Uppdrag till områdesnämnden för teknik och naturvetenskap:

- Att anordna undervisning i seismologi. Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap erhåller 664 tkr för detta ändamål avsatta enligt tabell 5.7.

Läkarutbildning och ALF-medel (avtal om läkarutbildning och forskning)

Uppsala universitet erhåller anslag för att ersätta region Uppsala för dess kostnader vid medverkan i utbildning av läkare (ALF-ersättning) i enlighet med det avtal som tecknats mellan staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF-avtalet). ALF-ersättningen betalas ut månatligen till regionen. Enligt ALF-avtalet ersätts Uppsala universitet inom läkarutbildningen för högst 1 083 helårsstudenter 2022 vilket är det minsta antal helårsstudenter som staten förväntar sig att regionen ska ta emot för den verksamhetsintegrerade utbildningen av läkare.

Uppdrag till områdesnämnden för medicin och farmaci:

- Att dimensioneringen av läkarutbildningen uppgår till minst 1 083 helårsstudenter. Nämnden disponerar i samråd med region Uppsala ALF-ersättningen för avsett ändamål.

Internationell fortbildning för lärare

Universitetet har ett uppdrag från regeringen att anordna viss internationell fortbildning för lärare och viss fortbildning för modersmållärare för elever med annat modersmål än svenska. Vidare ska universitetet svara för Sveriges deltagande i Europarådets språkprojekt och fortbildningsprogram för lärare. För detta erhåller universitetet ett särskilt anslag. Uppdraget återrapporteras i årsredovisningen.

Uppdrag till områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap:

- Att ansvara för viss internationell lärarfortbildning samt språkassistentverksamhet m.m. Vidare ska nämnden svara för att Sveriges deltagande i Europarådets fortbildningsprogram för lärare och hemspråklärares deltagande i fortbildningskurser genomförs enligt riksdagens beslut. För uppdraget disponerar områdesnämnden anslaget 2:4 ap.2. Internationell lärarfortbildning (ram).

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik är ett samarbete mellan Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Det övergripande målet för Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik är att bidra till att lärare i förskola, skola och vuxenutbildning får höjd kompetens och ökat intresse för biologi och bioteknik. Genom insatserna för lärare ges elever ökade möjligheter till en aktuell och intresseväckande undervisning. Centret ska också verka för att främja kontakterna mellan forskningen och skolan. Centret är organisatoriskt underställt institutionen för biologisk grundutbildning.

Uppsala universitet disponerar ett särskilt anslag för ändamålet. Verksamheten samordnas av Linköpings universitet. Anslaget 2.64 ap. 1 Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik (ram) disponeras av Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik vid institutionen för biologisk grundutbildning för avsett ändamål.

5.2.9 Centrala avsättningar – utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ett antal universitetsgemensamma poster finansieras via statsanslaget som centrala avsättningar. De centrala avsättningarna görs genom ett proportionellt avdrag av områdesnämndernas tilldelade takbelopp. För 2022 är de centrala avsättningarna för utbildning:

- Kvalitetsmedel Campus Gotland (se avsnitt 5.2.4)
- Språkverkstaden – utbildning på grundnivå och avancerad nivå (se avsnitt 5.2.6)
- Förberedande och behörighetsgivande utbildning i svenska (FUS/BUS) (se avsnitt 5.2.7)
- Nationellt ansvar för vissa utbildningar (se avsnitt 5.2.8)
- Ersättning till studentkårerna (se avsnitt 5.2.8)
- Hyresutjämning (se avsnitt 5.3.9)
- Gemensam anslagsfinansiering av investeringar (se avsnitt 7)
- Universitetsgemensamma strategiska medel (se nedan)
- Tentamenslokaler

Kostnader för tentamenslokaler finansieras till största delen via en central avsättning inom utbildningen. Kvarstående del finansieras med en avgift per tenterande student.

Tabell 5.7 Centrala avsättningar utbildning på grundnivå och avancerad nivå, tkr

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Centrala avsättningar					
Kvalitetsmedel Campus Gotland	7 300	7 300	7 300	7 300	0
Språkverkstaden – grundnivå och avancerad nivå	7 600	7 600	7 600	7 600	0
Behörighetsgivande undervisning i svenska ¹	4 050	2 100			-1 950
Nationellt ansvar för vissa utbildningar	9 201	9 298	9 391	9 485	98
Ersättning till studentkårerna ²	5 500	5 600	5 600	5 700	100
Hysesutjämning			5 000	5 000	0
Gemensam anslagsfinansiering av investeringar	28 000	28 000	28 000	28 000	0
Universitetsgemensamma strategiska medel	10 000	10 000	10 000	10 000	0
Tentamenslokaler	14 000	14 000	16 000	16 000	0
Summa centrala avsättningar	85 651	83 898	88 891	89 085	-1 752
Finansiering centrala avsättningar					
Humaniora och samhällsvetenskap	-41 267	-40 499	-43 099	-43 034	767
Medicin och farmaci	-21 647	-21 032	-22 439	-22 591	614
Teknik och naturvetenskap	-22 737	-22 366	-23 353	-23 460	371
Summa finansiering centrala avsättningar	-85 651	-83 898	-88 891	-89 085	1 752

1) Ytterligare 2 000 tkr tillförs från universitetsgemensamma strategiska medel utbildning för år 2022.

2) Avser finansiering utöver medel från regeringen. Beslut fattas årligen om ersättning till respektive studentkår.

Universitetsgemensamma strategiska medel

Universitetsgemensamma strategiska medel disponeras av rektor och avsätts för särskilda satsningar och som reserv för oförutsedda händelser inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Finansieringen sker genom en central avsättning från anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Avsättningen uppgår till 10 mnkr för 2022.

5.2.10 Sammanställning anslagsfördelning – utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Fördelning av internt takbelopp och tilldelat anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå är sammanställt i tabell 5.8.

Uppdrag till områdesnämnderna:

- Att 2022 anordna utbildning på grundnivå och avancerad nivå motsvarande internt takbelopp för 2022 enligt tabell 5.8, inklusive utbyggnaden av antal nybörjarplatser och helårsstudenter enligt tabell 5.3 och tabell 5.4.

Tabell 5.8 Sammanställning fördelning av internt takbelopp och tilldelat anslag för utbildning, tkr

Områdesnämnd/övrigt	Tilldelat anslag 2021 Beslut	Internt takbelopp 2022 Beslut	Centrala avsättningar	Tilldelat anslag 2022 Beslut	Tilldelat anslag 2023 Beräkning	Tilldelat anslag 2024 Beräkning	Förändring tilldelat 2021-2022
Humaniora och samhällsvetenskap	935 745	972 197	-40 499	931 697	924 380	928 426	-4 048
Medicin och farmaci	482 755	504 871	-21 032	483 839	481 277	487 391	1 084
Teknik och naturvetenskap	537 416	536 918	-22 367	514 551	500 875	506 138	-22 865
Ofördelat takbelopp	1 400	-920		-920	2 413	6 775	-2 320
Centrala avsättningar	85 651		83 898	83 898	88 891	89 085	-1 753
Summa fördelning av takbelopp	2 042 967	2 013 066	0	2 013 066	1 997 836	2 017 815	-29 901

5.3 Forskning och utbildning på forskarnivå

5.3.1 Fördelning av basresurs för forskning

Uppsala universitet erhåller anslagsposten basresurs för forskning enligt tabell 5.9. Anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå beräknas till 2 360 184 tkr för 2022. I anslaget ingår basresurs för forskning och utbildning på forskarnivå och anslag för kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (disponeras av Nationellt centrum för kvinnofrid, se avsnitt 5.3.12). Anslaget ökar med 24 756 tkr jämfört med 2021, vilket förklaras av pris- och löneomräkning.

I basresursen ingår fr o m 2021 den förstärkning som regeringen aviserade i forskningspropositionen 2021–2024. Uppsala universitet tilldelades 49 229 tkr. Huvuddelen av medlen fördelades för 2021 av rektor i ett särskilt beslut (UFV 2020/32). Några ytterligare förstärkningar av basanslaget är inte att vänta under åren t o m 2024.

I basresursen ingår medel för de strategiska forskningsområdena samt medel som överfördes till Uppsala universitet i samband med samgåendet med Höskolan på Gotland.

Tabell 5.9 Tilldelning av basresurs för forskning, tkr

Anslagspost	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräknat	2024 Beräknat	Förändring VP 2021-BP
2:4 Forskning och utbildning på forskarnivå	2 335 428	2 360 184	2 375 215	2 398 967	24 756
varav ap.6 Basresurs (ram)	2 268 296	2 342 091	2 356 941	2 380 510	73 795
Vara ap.6 Basresurs (ram) (VÅB2021)	49 229				-49 229
varav ap.7 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (ram)	17 903	18 093	18 274	18 456	190
Summa	2 335 428	2 360 184	2 375 215	2 398 967	24 756
Tilldelat belopp i VP2021+tilläggsbeslut	2 341 663				
Differens	-6 235				

5.3.2 Principer för anslagsfördelning till områdesnämnderna

Respektive områdes- och fakultetsnämnd ska svara för planering, genomförande och uppföljning av forskning och utbildning på forskarnivå inom sitt ansvarsområde samt svara för fördelning av de resurser som nämnden disponerar för dessa ändamål. Uppföljning av verksamheten sker bland annat vid områdesdialogerna och i årsredovisningen.

Universitetets forskning och utbildning på forskarnivå finansieras till knappt hälften av statsanslag. Statsanslaget ska utgöra en stabil och långsiktig finansieringsform. Långsiktighet och kontinuitet är förutsättningar för hög kvalitet i forskning, varför en betydande del av basanslaget fördelas till områdesnämnderna baserat på tidigare års fördelning. Fördelningen av statsanslag ska också premiera prestationer och utvecklingsarbete, varför 7,5 procent av basanslaget årligen omfördelas utifrån kvalitetsbaserade principer (se avsnitt 5.3.3). Universitetets egna kvalitetsbedömningar omfattar 2,5 procent av basanslaget (se avsnitt 5.3.4).

Vissa verksamheter av universitetsgemensamt intresse finansieras som centrala avsättningar. I de centrala avsättningarna ingår bland annat universitetsgemensamma strategiska medel som ska möjliggöra särskilda satsningar löpande under året. Dessa medel disponeras av rektor och satsningar förutsätter vanligtvis samfinansiering av områdesnämnder/fakultetsnämnder och institutioner.

Basresursen från regeringen fördelas internt i:

- Tilldelat basanslag efter omfördelning baserat på intern kvalitetsbaserad resurstilldelning (se avsnitt 5.3.3).
- Egna kvalitetsbedömningar (se avsnitt 5.3.4)
- Strategiska forskningsområden (se avsnitt 5.3.5)

- Forskning Campus Gotland (se avsnitt 5.3.6)
- Centrala avsättningar (se avsnitt 5.3.9)

Fördelningen av basresursen mellan dessa poster framgår av tabell 5.10.

Tabell 5.10 Intern fördelning av basresurs, tkr

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Tilldelat basanslag	1 901 649	1 913 263	1 928 439	1 949 191	11 614
Strategiska forskningsområden	193 483	195 533	197 489	199 465	2 050
Forskning Campus Gotland	23 843	24 096	24 337	24 580	253
Delsumma	2 118 975	2 132 892	2 150 265	2 173 236	13 917
Egna kvalitetsbedömningar	46 459	48 045	48 310	48 693	1 586
För senare fördelning Campus Gotland	8 000	8 000	0	0	0
Centrala avsättningar	150 326	153 154	158 366	158 580	2 828
Summa basresurs	2 323 760	2 342 091	2 356 941	2 380 509	32 248

5.3.3 Intern kvalitetsbaserad resurstilldelning

7,5 procent av basanslaget fördelas baserat på prestation med tre kvalitetsbaserade indikatorer (UFV 2016/1914). Syftet med den kvalitetsbaserade resursfördelningsmodellen är att ge tydliga signaler om i vilka dimensioner verksamheten ska stärkas och att stimulera kvalitetsutveckling. Utgångspunkten är att modellen ska ge goda incitament och har inte omfördelning som ett självändamål.

Den universitetsgemensamma modellen ska vara förenlig med de fördelningsmodeller som finns på vetenskapsområdes- och fakultetsnivå och fungera tillfredsställande för verksamheter med olika förutsättningar. Modeller på mer decentraliserad nivå kan bättre anpassas till specifika förhållanden inom vetenskapsområden och fakulteter.

I den kvalitetsbaserade resurstilldelningsmodellen omfördelas 7,5 procent av basanslaget för forskning och forskarutbildning efter följande indikatorer:

- Externa medel (2,5 procent)
- Publicering enligt den så kallade norska modellen och citeringar (2,5 procent)
- Utfärdade doktorsexamen (2,5 procent)

Principen är att utfallet beräknas genom att vetenskapsområdena jämför sig med sina egna prestationer över tid. Utfallet de tre senaste kalenderåren jämförs med de fem föregående.

För att få genomslag i organisationen ska modellen och dess utfall årligen kommuniceras brett. För ytterligare information kring beräkningsmetoder, se UFV 2016/1914.

Tabell 5.11 Kvalitetsbaserad resursfördelning, tkr

	Bas ¹⁾	Avdrag 10% av bas	Summa	Resursfördelning netto			
				Doktors- examina	Externa medel	Publikationer och citeringar	Summa exkl. egna kvalitets- bedömningar
Humaniora och samhällsvetenskap	677 433	-67 743	50 807	-818	-185	-417	-1 420
Medicin och farmaci	459 224	-45 922	34 442	-460	859	321	720
Teknik och naturvetenskap	785 151	-78 515	58 886	1 278	-674	96	700
Egna kvalitetsbedömningar			48 045				
Summa områdesnämnd	1 921 807	-192 181	192 181	0	0	0	0

1) Summan Bas avser tilldelat basanslag 2021 uppräknat med PLO.

5.3.4 Medel efter egna kvalitetsbedömningar

2,5 procent av basanslaget fördelas av konsistoriet efter universitetets egna kvalitetsbedömningar. För 2022 avsätts 48 045 tkr (2021:46 455 tkr) till:

- universitetsgemensam samfinansiering avseende forskningsbidrag från Wallenberg Fellows och Wallenberg Scholars samt bidrag från European Research Council (ERC) (27 mnkr)
- satsning på meriteringsanställningar (17 mnkr)
- internationellt gästprofessorsprogram, se UFV 2018/273 (ingen avsättning för 2022)
- internationalisering (4 mnkr)

Rektor ges möjlighet att under året göra omDispositionering mellan posterna.

Universitetsgemensam samfinansiering om 250 tkr per år sker till erhållna ERC-medel samt Wallenberg Fellows och Scholars (inkl Clinical Scholars). Medel (250 tkr som en engångssumma) tilldelas från och med 2021 även till forskare som sökt ERC medel (Starting, Advanced, Consolidator och Synergi Grant) samt erhållit betyg A men som i slutändan inte erhållit finansiering (vare sig från ERC eller från stiftelser som belönar forskare med betyg A). Beslut om medel sker efter anhållan från vetenskapsområdet.

Satsningen på meriteringsanställningen biträdande universitetslektorat utökas med 5 mnkr och uppgår från och med 2022 till 17 mnkr. Syftet är att öka antalet biträdande universitetslektorer och göra anställningen ännu mer attraktiv. Rektor fastställer modell för fördelning av medlen i kompletterande verksamhetsplan för 2022. Satsningen pågår till och med 2024 och ska utvärderas inför beslut om eventuell fortsättning.

Det internationella gästprofessorsprogrammet pågår till och med 2022 och ska utvärderas inför beslut om eventuell fortsättning. Principer för ersättning beslutas av rektor i kompletterande verksamhetsplan för 2022. Det görs ingen ny avsättning inför 2022 då programmet kan fortsätta med sparade medel från tidigare år.

Medel för internationalisering används till Enlight-samarbetet och andra universitetsgemensamma samarbeten, huvudsakligen de nätverk universitetet är engagerat i. Medeln fördelas efter beslut av rektor i kompletterande verksamhetsplan för 2022.

En sammanställning av områdesnämndernas basanslag finns i tabell 5.12.

Tabell 5.12 Sammanställning fördelning av basanslag, tkr

Områdesnämnd	Basanslag 2020	Basanslag 2021	PLO + justeringsposter	Resursfördelning netto ¹	Förändring centrala avsättningar	Summa ändring av basanslag	Basanslag 2022
Humaniora och samhällsvetenskap	669 694	697 029	5 373	-1 420	-997	2 956	699 985
Medicin och farmaci	518 691	538 397	4 341	720	-676	4 385	542 782
Teknik och naturvetenskap	854 038	883 549	7 031	700	-1 155	6 575	890 124
Summa tilldelning basanslag	2 042 423	2 118 975	16 745	0	-2 828	13 917	2 132 892

1) Kvalitetsbaserad resursfördelning enligt avsnitt 5.3.3

5.3.5 Regeringens strategiska forskningsområden (SFO)

Uppsala universitet är värd för sju av regeringens SFO:er och medverkar som partner i ytterligare tre (se sammanställning i bilaga 4). Dessa SFO:er erhåller särskild finansiering från regeringen. I tabell 5.13 finns de SFO:er där Uppsala universitet står som värd, fördelningen mellan samverkande lärosäten och den områdesnämnd till vilken konsistoriet fördelar anslaget.

Satsningen inleddes 2009 och SFO:erna utvärderades av Vetenskapsrådet 2015 (Evaluation of the strategic research area initiative 2010–2014). Samtliga SFO:er som sorterar under Uppsala universitet fick positivt resultat i utvärderingen.

Av de 195 mnkr som Uppsala universitet tilldelas ska 70 mnkr föras över till andra lärosäten enligt tabell 5.13. Uppsala universitet erhåller ytterligare cirka 21 mnkr för 2022 avseende SFO:er där universitetet är medverkande. Dessa medel överförs från Lunds universitet.

Tabell 5.13 Fördelning anslag för strategiska forskningsområden, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Andel som utbetalas till andra lärosäten	Andel kvar på UU
Humaniora och samhällsvetenskap						
UCRS	9 079	9 175	9 266	9 359	0%	100%
Summa humaniora och samhällsvetenskap	9 079	9 175	9 266	9 359		
Medicin och farmaci						
U-CAN	22 242	22 478	22 703	22 930	50%	50%
U-CARE	11 349	11 469	11 584	11 700	0%	100%
SciLife-U	49 363	49 886	50 385	50 889	0%	100%
Summa medicin och farmaci	82 954	83 833	84 671	85 518		
Teknik och naturvetenskap						
eSENCE	29 505	29 818	30 116	30 417	55%	45%
StandUP	59 009	59 634	60 231	60 833	64%	36%
CNDS	12 937	13 074	13 205	13 337	36%	64%
Summa teknik och naturvetenskap	101 450	102 526	103 551	104 587		
Summa SFO	193 483	195 534	197 489	199 464		

5.3.6 Forskning Campus Gotland

Verksamheten på Gotland ska erbjuda en akademisk miljö för fullvärdig utbildning och forskning. Universitets mål är bland annat att expandera verksamheten vid Campus Gotland genom fler studenter på campus och fler anställda med placeringsort Visby. Sammantaget är det ett drygt tjugotal institutioner som bedriver utbildning och forskning vid Campus Gotland.

De forskningsmedel som överfördes till Uppsala universitet i och med samgåendet med Högskolan på Gotland fördelas mellan områdesnämnderna som basanslag, totalt 24,1 mnkr. Anslaget räknas årligen upp med pris- och löneomräkning. En översyn och analys av finansieringen ingår i den utredning om Campus Gotland som rektor initierat.

Därutöver avsätts årligen 9,7 mnkr (tabell 5.14) som fördelas av rektor efter förslag av planeringsrådet för Campus Gotland i syfte att stödja forskningsprojekt samt fakulteter och institutioner i rekrytering av lärare och forskare. Uppsala universitet disponerar därutöver 8 mnkr per år under fem år (2018–2022) genom en riktad satsning från regeringen för att stärka Campus Gotland. Även dessa medel fördelas av rektor efter förslag av planeringsrådet.

Tabell 5.14 Fördelning av medel för forskning och utbildning på forskarnivå vid Campus Gotland, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2021 Beslut	2022 Beslut	Förändring 2021-2022
Humaniora och samhällsvetenskap	17 623	17 810	187
Medicin och farmaci	1 037	1 048	11
Teknik och naturvetenskap	5 184	5 239	55
Riktad satsning – Campus Gotland	8 000	8 000	0
Central avsättning – Campus Gotland	9 700	9 700	0
Summa	41 544	41 797	253

5.3.7 Utbildning och forskning för hållbar utveckling

Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI) är ett universitetsgemensamt projekt som under perioden 2018–2022 ska stärka universitetets forskningsmiljöer inom hållbar utveckling genom att stimulera gränsöverskridande forskningssamarbeten, samt stödja och utveckla ett antal forskningsinitiativ med fokus på hållbar utveckling. Det finansieras dels med universitetsgemensamma strategiska medel (totalt 9 375 tkr under perioden 2018–2022) dels med 401 tkr från områdesnämnderna för 2022 (se tabell 5.15).

Uppdraget för The Centre for Environment and Development Studies (CEMUS) omfattar utbildning och samverkan med det omgivande samhället inom området hållbar utveckling. Det basfinansieras av områdesnämnderna; totalt 800 tkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt 376 tkr för samverkansuppgiften för 2022 (se tabell 5.15).

Konsistoriet beslutar också att områdesnämnderna gemensamt finansierar stöd runt Zennströmprofessuren, totalt 376 tkr för 2022.

Utöver ovan nämnda enheter erhåller Östersjöuniversitetet/Baltic University Programme ett särskilt anslag (2:65 ap3 Särskilda medel till universitet, sekretariat för Östersjöuniversitetet)

Tabell 5.15 Finansiering av verksamheterna inom hållbar utveckling, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2021			2022		
	Summa	UTB	FO	Summa	UTB	FO
Humaniora och samhällsvetenskap	759	379	379	766	383	383
Medicin och farmaci	533	151	382	539	153	386
Teknik och naturvetenskap	642	262	379	648	265	383
-varav CEMUS		792	372		800	376
-varav Zennströmprofessur			372			376
-varav UUSI			397			401
<i>Östersjöuniversitetet</i>						
Centrala avsättningar	1 159	0	1 159	1 171		1 171
Särskilt åtagande inom utb.ansl. för Östersjöuniv. ¹	2 609	0	2 609	2 637		2 637
Summa	5 701	792	4 909	5 760	800	4 960

1) 2:65 Särskilda medel till universitet, ap.3 Sekretariat för Östersjöuniversitetet.

5.3.8 Centrum för genusvetenskap

Centrum för genusvetenskap bedriver utbildning och forskning i genusvetenskap samt initierar och stimulerar till samarbete i genusvetenskapliga frågor inom universitetet. Utbildningen och forskningen omfattar både biologiska och sociala perspektiv på kön. Verksamheten är organisatoriskt underställd områdesnämnden för humaniora och samhällsvetenskap men samverkar med samtliga områdesnämnder, fakultetsnämnder och berörda institutioner och finansieras därmed gemensamt av dessa. Centrum för genusvetenskap finansieras genom att områdesnämnderna avsätter medel enligt tabell 5.16. Områdesnämnden för medicin och farmaci och områdesnämnden för teknik och naturvetenskap ska dessutom avsätta medel för att finansiera projekt inom det egna området i anslutning till centrumets verksamhet. Utöver detta delfinansierar avkastning från C.F. Liljewalchs stiftelse anställningen som föreståndare på centrumet.

Tabell 5.16 Finansiering av Centrum för genusvetenskap, tkr

Områdesnämnd/övrigt	2021	2022	2023	2024
	Beslut	Beslut	Beräkning	Beräkning
Humaniora och samhällsvetenskap	3 359	3 395	3 429	3 463
Medicin och farmaci	124 ¹ / 514 ²	125 ¹ / 519 ²	127 ¹ / 525 ²	128 ¹ / 530 ²
Teknik och naturvetenskap	124 ¹ / 514 ²	125 ¹ / 519 ²	127 ¹ / 525 ²	128 ¹ / 530 ²
C.F. Liljewalchs stiftelse	544	550	555	561
Summa	5 179	5 234	5 286	5 339

1) Finansiering av Centrum för genusvetenskap.

2) Medel för att finansiera projekt inom det egna området i anslutning till centrumets verksamhet.

5.3.9 Centrala avsättningar – forskning och utbildning på forskarnivå

Ett antal universitetsgemensamma ändamål finansieras via basresursen som centrala avsättningar. För 2022 är de centrala avsättningarna inom forskning och utbildning på forskarnivå:

- Språkverkstaden – utbildning på forskarnivå (se avsnitt 5.2.6)
- Ersättning till studentkårerna (se avsnitt 5.2.8)
- Forskning Campus Gotland (se avsnitt 5.3.6)
- Hyresutjämning (se nedan)
- Forskningsdatalagring (se nedan)

- Avveckling The Svedberg Lab (se nedan)
- Sjukkostnad externfinansierad forskande personal (se nedan)
- Universitetsgemensamma strategiska medel (se nedan)
- SCAS (se avsnitt 5.3.10)
- Östersjöuniversitetet (se avsnitt 5.3.10)
- Gemensam anslagsfinansiering av investeringar (se avsnitt 7)

Tabell 5.17 Centrala avsättningar forskning och utbildning på forskarnivå, tkr

Ändamål	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Språkverkstaden – doktorander	700	700	700	700	0
Ersättning till studentkåreerna	570	600	600	600	30
Forskning Campus Gotland	9 700	9 700	9 700	9 700	0
Hyresutjämning			5 000	5 000	0
Forskningsdatalagring	5 000	5 000	5 000	5 000	0
Avveckling The Svedberg Lab	7 000	7 000	7 000	7 000	0
Sjukkostnad externfinansierade forskare ²	1 000	2 000	2 000	2 000	1 000
Universitetsgemensamma strategiska medel	65 424	65 000	65 000	65 000	-424
SCAS	19 773	19 983	20 183	20 385	210
Östersjöuniversitetet	1 159	1 171	1 183	1 195	12
Gemensam anslagsfinansiering av investeringar ¹	40 000	42 000	42 000	42 000	2 000
Summa	150 326	153 154	158 366	158 580	2 828

1) Reducerad avsättning under 2020–2021 med anledning av ackumulerade överskott från tidigare år. År 2022 återgår avsättningen till tidigare nivå.

2) Avsättningen sänks under 2021–2022 för att anpassas till utnyttjad nivå.

Hyresutjämning

Sedan den tidigare hyresmodellen ersattes med den befintliga finns inte längre något stöd till verksamheter som får ökade lokalkostnader utöver stöd till inredning och utrustning. En hyresutjämningsmodell infördes i VP 2019 för att underlätta utveckling av och förändringar i lokalbeståndet.

Grundprincipen är att vetenskapsområdena finansierar hyresökningar vid ny- och ombyggnation. Utjämningsmodellen aktiveras i projekt av större omfattning där vetenskapsområdet på egen hand inte kan hantera hela kostnadsökningen och som anses vara strategiskt viktiga för hela universitetet. Beslut om utjämningsmedel för ökade hyreskostnader tas av rektor objekt för objekt. En utgångspunkt vid bedömningen är hyresökningens omfattning i förhållande till verksamhetens omsättning. Respektive vetenskapsområde finansierar alltid minst 50 procent av hyreskostnadsökningen i ett objekt. Medel via utjämningsmodellen tilldelas som ett tidsbegränsat stöd, i normalfallet mellan 5 och 10 år, med avtrappning.

Förslag till hyresutjämning ska för aktuella projekt lämnas till rektor i samband med beslut om genomförande. Beräkningen görs om inför projektslut och tilldelningen fastställs i verksamhetsplanen året före inflyttning i de nya eller ombyggda lokalerna med hänsyn tagen till eventuella förändringar i hyreskostnader eller verksamhetsvolym inom berörd verksamhet.

Hyresutjämning finansieras med central avsättning inom forskning och utbildning på forskarnivå (tabell 5.17) samt utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tabell 5.7). Avsättning av medel påbörjas 2023 för att finansiera de projekt som bedöms falla inom ramen för hyresutjämning.

Forskningsdatalagring

Rektor beslutade 2016-04-12 (UFV 2012/1735) om införande av en universitetsövergripande tjänst för permanent, strukturerad och säker lagring av forskningsdata. Tjänsten erbjuds kostnadsfritt till forskande personal och kommer att ersätta lokala lagringslösningar. Medlen om 5 mnkr per år ska användas till maskinvara, drift, personal samt utbildning och information.

The Svedberg Lab

Konsistoriet beslutade om avveckling av The Svedbergs Lab vid årsskiftet 2015/16 (UFV 2015/380). En avsättning på 67 mnkr för avvecklingskostnader belastade bokslutet 2015 som en engångskostnad. För att finansiera avvecklingen gjordes en central avsättning på 7 mnkr per år i 5 år (2017–2021). En förnyad bedömning visar att den centrala avsättningen behöver fortsätta i första hand i tre år till (2022–2024). Därefter kan en ny bedömning göras om avsättningen ska fortsätta ytterligare tid, ska upphöra eller kan skrivas av mot myndighetskapital.

Sjukkostnad för externfinansierad forskande personal

Sjukkostnad för forskare och meriteringsanställda med externa bidragsmedel finansieras med central avsättning. En sjukskrivning medför i praktiken att projektiden minskar för den enskilde medarbetaren om inte sjukkostnaden täcks med statsanslag. Denna fråga har hanterats på olika sätt inom olika delar universitetet, vilket har lett till att den forskande personalen verkar under olika förutsättningar. Finansiering med centrala medel gör förutsättningarna för den externt finansierade forskarpersonalen enhetliga.

Universitetsgemensamma strategiska medel

Konsistoriet avsätter årligen medel för universitetsgemensamma strategiska ändamål till rektors förfogande. Medlen används bland annat till satsningar löpande under året och utgör vanligtvis startkapital i initieringsfaser. Nya satsningar förutsätter normalt samfinansiering av områdesnämnder/fakultetsnämnder och institutioner. Större satsningar görs för närvarande på Uppsala Antibiotic Centre (UAC), Uppsala Diabetes Centrum (UDC), Uppsala konfliktdatabas, plattform för tvärgående kultur- och samhällsforskning (CIRCUS), Uppsala University Sustainability Initiatives (UUSI), Uppsala Immigration Lab, Molekylär biometik, Vinnova kompetenscentrum, Women's Mental Health during the Reproductive lifespan (WoMHeR), Higher Education as Research Object (HERO), Alva Myrdal centret samt infrastruktursatsningar inom Humsam-området. Medlen kan även användas till oförutsedda händelser.

Avsättningen för universitetsgemensamma strategiska medel ökade med 5 mnkr 2019 och med ytterligare 5 mnkr 2020. Medlen ska användas för att finansiera den universitetsgemensamma delen av nationellt relevant forskningsinfrastruktur. Uppsala universitet deltar i både internationella och nationella satsningar. Finansieringsansvaret för den nationella forskningsinfrastrukturen har förändrats under senare år och ett allt större ansvar har lagts på lärosätena. Grundprincipen vid universitetet är att respektive vetenskapsområde finansierar sin forskningsinfrastruktur. Det är dock rimligt att i vissa enskilda fall samfinansiera med centrala medel. Det handlar om större åtaganden där regeringen önskat större finansiellt ansvar från lärosätena eller där Uppsala universitet tar ett stort nationellt ansvar. För närvarande berörs SNIC, MAX IV och ESS/FREIA-laboratoriet.

I syfte att minska universitetets eget klimatavtryck inrättades en klimatpott 2020 för att stödja olika initiativ. Satsningen har finansierats ur Gustavianska stiftelsen under 2020 och 2021. För 2022 finansieras klimatpotten (2 mnkr) som en del av de universitetsgemensamma strategiska medlen. Satsningen ska utvärderas under 2022 innan beslut om en ev. förlängning.

För att stimulera samverkan finns ett behov av samverkansfinansiering. Medel för Verifiering av samverkan (VFS-medel) utgör "smörjmedel" till projekt i tidig fas och därmed möjliggörs samverkansprojekt som är väl förberedda inför externa utlysningar. Rektor har beslutat om en finansieringsmodell för denna verksamhet (UFV 2017/1728). Av beslutet framgår bland annat beredningsprocessen. VFS-medlen har finansierats 2020 och 2021 med universitetsgemensamma

strategiska medel enligt rektors beslut. Den finansieringen ska fortsätta ytterligare tre år (2022–2024). Avsättningen beräknas uppgå till 2,5 mnkr per år.

5.3.10 Särskilda uppdrag

SCAS

Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) är ett nationellt institut för avancerade studier, huvudsakligen inom samhällsvetenskap och humaniora och med Uppsala universitet som värdunderinstitut. Verksamheten regleras i förordning (1995:1079, SFS 2017:205) om Kollegiet för avancerade studier och ska redovisas särskilt i årsredovisning och budgetunderlag. Ett syfte är att bidra till hög kvalitet och internationalisering i svensk forskning. Verksamheten har under de senaste åren breddats till att även omfatta naturvetenskap och medicin.

Sekretariatet för Östersjöuniversitet (The Baltic University Programme)

Universitetet tilldelas ett särskilt anslag (2.65 anslagspost 3) för Sekretariatet för Östersjöuniversitet, se tabell 5.17. Anslaget disponeras av områdesnämnden för naturvetenskap och teknik.

Seismologisk informationsservice

Områdesnämnden för teknik och naturvetenskap ska bedriva seismologisk informationsservice.

5.3.11 Sammanställning anslagsfördelning – forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 5.18 visar sammanställning över fördelning av basresursen för 2022 samt beräknade anslag för 2023 och 2024. I tabell 5.19 redovisas finansiering av vissa riktade satsningar.

Tabell 5.18 Sammanställning fördelning av basresursen, tkr

Områdesnämnd/övrigt	Totalt anslag 2021 Beslut	Totalt anslag 2022 Beslut	Totalt anslag 2023 Beräkning	Totalt anslag 2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Humaniora och samhällsvetenskap	697 029	699 985	705 594	713 166	2 956
Medicin och farmaci	538 397	542 782	547 263	553 086	4 385
Teknik och naturvetenskap	883 549	890 124	897 408	906 984	6 575
Summa tilldelning inkl. SFO, Campus Gotland	2 118 975	2 132 892	2 150 265	2 173 236	13 917
Egna kvalitetsbedömningar/satsningar	46 459	48 045	48 310	48 693	1 586
För senare fördelning	8 000	8 000	0	0	0
Centrala avsättningar	150 326	153 154	158 366	158 580	2 828
Summa basresurs	2 323 760	2 342 091	2 356 941	2 380 509	18 331
Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)	17 903	18 093	18 274	18 457	190
Summa totalt anslag	2 341 663	2 360 184	2 375 215	2 398 966	18 521

Tabell 5.19 Finansiering av riktade satsningar och uppdrag inom forskning och utbildning på forskarnivå, tkr

	Summa 2022	Humaniora och samhällsvetenskap	Medicin och farmaci	Teknik och naturvetenskap	Gemensamt ¹
UU Innovation (se även tabell 6.1)	6 772	1 718	2 527	2 527	
UU samverkan (se även tabell 6.2)	6 772	1 718	2 527	2 527	
Artificiell intelligens (AI)	4 500	1 500	1 500	1 500	
Forskning inom utbildningsvetenskap och ämnesdidaktik	4 000	2 000		2 000	
MAX IV (2020–2023)	9 050			4 525	4 525
SNIC (2020–2022)	13 000	x	x	x	5 475
SNIC – in kind	5 900	x	x	x	
Forskningsinfrastruktur – Humsam	5 000	x			5 000

x) Fördelas mellan vetenskapsområdena efter framtagen fördelningsmodell.

¹) Avser Universitetsgemensamma strategiska medel forskning.

5.3.12 Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) har genom Uppsala universitet regeringens uppdrag att med ett rikstäckande perspektiv utveckla och sprida evidensbaserad kunskap och information om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Enheten är placerad direkt under rektor. Inom ramen för uppdraget ska NCK bedriva utbildning och utgöra ett stöd till andra myndigheter och organisationer i dessa frågor. Centrumet ska även sammanställa aktuell forskning och analysera behovet av ny forskning, samt utveckla och sprida metoder för bemötande och stöd. På uppdrag av regeringen driver NCK i samverkan med Akademiska sjukhuset den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen, som under 2020 tog emot drygt 46 500 samtal.

För uppdraget erhåller Uppsala universitet ett särskilt ramanslag i regleringsbrevet (2.4 ap. 7 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor). Anslaget disponeras av NCK för avsett ändamål (se tabell 5.20).

Tabell 5.20 Finansiering av Nationellt centrum för kvinnofrid, tkr

Områdesnämnd/övrigt ¹	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Nationellt centrum för kvinnofrid	17 903	18 093	18 274	18 457	190
Summa basresurs	17 903	18 093	18 274	18 457	190

¹) Förändringar mellan åren avser bedömd pris- och löneomräkning.

6. Resurser för gemensamma stödfunktioner

De gemensamma stödfunktionerna består av:

- Universitetsgemensamma
- Områdes-/fakultetsgemensamma
- Biblioteksgemensamma
- Institutionsgemensamma

Konsistoriet beslutar om ramen för de universitetsgemensamma och biblioteksgemensamma stödfunktionerna. Områdesnämnderna ska fastställa ett belopp för finansiering av de områdes- och fakultetsgemensamma stödfunktionerna. Avsättningar till områdeskanslierna beslutas i respektive områdesnämnds verksamhetsplan.

All verksamhet ska bidra till finansieringen av de gemensamma stödfunktionerna vilket innebär att såväl anslags-, bidrags- som avgiftsfinansierad verksamhet ska bidra. I de fall kostnaderna inte täcks inom den bidragsfinansierade verksamheten kan områdesnämndernas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå användas för medfinansiering. Inom avgiftsfinansierad verksamhet ska full kostnadstäckning tillämpas.

6.1 Uppsala universitet Innovation

Uppsala universitet Innovation är en universitetsgemensam enhet vars uppdrag är att verka för nyttiggörande av forskningsresultat eller kunskapsstillgångar bland annat genom stöd för kommersialisering och innovation, i syfte att skapa värde för Uppsala universitet och samhället i övrigt. UU Innovation ska ge stöd till forskare, forskargrupper och studenter, exempelvis genom rådgivning kring nyttiggörande, patentskydd och rättighetsfrågor, finansiering och affärsrådgivning, samt stöd vid sådana kontakter med andra parter (UFV 2020/2591).

UU Innovation ska även verka för innovationsfrämjande samt ökad kunskap om, och förmåga att hantera, kunskapsstillgångar inom universitetet samt fullgöra delar av Uppsala universitetets innovationskontorsuppdrag.

Konsistoriet beslutar om gemensam finansiering av UU Innovation i arbetet för värdeskapande samhällsnytta av forskningsresultat och kunskapsstillgångar genom att områdesnämnderna avsätter medel enligt tabell 6.1 samt via universitetsgemensamma ändamål enligt tabell 6.6.

Tabell 6.1 Finansiering av UU Innovation, tkr

	2021	2022	2023	2024
	Beslut	Beslut	Beräkning	Beräkning
Humaniora och samhällsvetenskap ¹	1 700	1 718	1 869	2 020
Medicin och farmaci ¹	2 500	2 527	2 702	2 853
Teknik och naturvetenskap ¹	2 500	2 527	2 702	2 853
Universitetsgemensamma ändamål	2 300	2 324	2 348	2 371
Delsumma	9 000	9 095	9 620	10 098
Anslag 2:64 ap.20 Innovationsverksamhet vid universitet och högskolor	7 145	7 221	7 293	7 366
Summa	16 145	16 316	16 913	17 463

1) Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå enligt tabell 5.19.

6.2 Uppsala universitet Samverkan

Uppsala universitet Samverkan är en universitetsgemensam enhet vars uppdrag är att verka för nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap genom stöd för samverkan och innovation i syfte att skapa värde för Uppsala universitet och samhället i övrigt. UU Samverkan ska ge stöd till forskare och forskargrupper att etablera, utveckla och driva samverkans- och innovationsprojekt, exempelvis i form av rådgivning om nyttiggörande genom samverkan, process- och projektledning, samverkansavtal, finansiering, samt stöd vid kontakter med myndigheter, företag och andra aktörer (UFV 2020/2591).

Enheten ska verka för ökad kunskap om samverkan inom universitetet, samt utveckla modeller och arbetsformer för gränsöverskridande kunskapsutbyten och innovation genom samverkan. UU Samverkan ska ge stöd till universitetsledning och områdes-/fakultetsledningar i strategiska samverkanssatsningar, exempelvis genom att bidra till utvecklandet av allianser och partnerskap mellan universitetet, näringsliv och offentliga organisationer samt fullgöra del av Uppsala universitets innovationskontorsuppdrag.

Konsistoriet beslutar om gemensam finansiering av UU Samverkan och stödet till samverkan genom att områdesnämnderna avsätter medel enligt tabell 6.2 samt via universitetsgemensamma ändamål enligt tabell 6.6.

Tabell 6.2 Finansiering av UU Samverkan, tkr

	2021	2022	2023	2024
	Beslut	Beslut	Beräkning	Beräkning
Humaniora och samhällsvetenskap	1 700	1 718	1 869	2 020
Medicin och farmaci ¹	2 500	2 527	2 702	2 853
Teknik och naturvetenskap ¹	2 500	2 527	2 702	2 853
Universitetsgemensamma ändamål	2 300	2 324	2 348	2 371
Delsumma	9 000	9 095	9 620	10 098
Anslag 2:64 ap.20 Innovationsverksamhet vid universitet och högskolor	3 847	3 888	3 927	3 966
Summa	12 847	12 983	13 547	14 064

6.3 Uppsala universitet musik och museer

I Uppsala universitet musik och museer ingår verksamheterna Museum Gustavianum, Evolutionsmuseet, Uppsala linneanska trädgårdar och Musicum. Avdelningen ingår i universitetsförvaltningen och dess uppgifter framgår av arbetsordningen (UFV 2018/1183). Konsistoriet beslutar om universitetsgemensam finansiering av Uppsala universitet musik och museer enligt tabell 6.3. Finansieringen sker med medel från områdesnämnderna samt avkastningen från den Gustavianska stiftelsen. Finansieringen ökar 2022 med 793 tkr (pris- och löneomräkning).

Tabell 6.3 Finansiering av Uppsala universitet musik och museer, tkr

	2020 Beslut	2021 Beslut	2022 Beräkning	2023 Beräkning	Förändring 2021-2022
Musik och museer, (ram)	74 785	75 578	76 333	77 097	793
Finansiering Uppsala universitet musik och museer					
Humaniora och samhällsvetenskap	3 809	3 849	3 888	3 927	40
Medicin och farmaci	1 058	1 069	1 080	1 091	11
Teknik och naturvetenskap	15 799	15 966	16 126	16 287	167
Gustavianska stiftelsen	54 119	54 693	55 240	55 792	574
Summa finansiering musik och museer	74 785	75 578	76 333	77 097	793

6.4 Kulturarvet m.m.

Vid finansieringen av gemensamma kostnader som främst är förknippade med kulturarvet (museer, trädgårdar och vissa delar inom biblioteket) och den utövande musiken samt kostnader förenade med de så kallade exercitieverksamheterna (rid- och ritverksamheten) nyttjas i huvudsak den avsättning som görs från den Gustavianska stiftelsen (reservfonden). De delar som ingår i Uppsala universitet musik och museer fördelas i avsnitt 6.2. Icke fördelade medel från avkastningen fördelas senare av rektor.

I avsättningen till kulturarvet m.m. ingår finansiering av särskilda satsningar såsom fundraising och sponsorinsatser. Här ingår även delfinansiering av promotionerna och professorsinstallationen m.m., universitetsaulan samt vissa högtider. Avsättningen till fundraising ökar för att fortsätta arbetet med att bygga en plattform för fundraisingsarbetet.

Ett särskilt belopp sätts av till investering inom kulturarvet. Anledningen är att det har gjorts stora investeringar inom kulturarvet bland annat genom ombyggnaden av universitetshuset. Avsättningen följer samma ordning som för andra investeringar i lokalprojekt, där finansiering görs med centrala avsättningar av statsanslag.

Medicinhistoriska museet delfinansieras av avkastningen från Gustavianska stiftelsen. Beloppet regleras i ett särskilt avtal.

Tabell 6.4 Finansiering av särskilda satsningar via medel från Gustavianska stiftelsen, tkr

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Universitetsaulan	2 000	2 000	2 000	2 000	0
Promotioner, installation m.m	4 300	4 400	4 500	4 500	100
Fundraising/sponsor	9 000	9 500	10 000	10 000	500
Jubileer, föreläsningar m.m	1 700	1 700	1 700	1 700	0
Idrottssamverkan	200	200	200	200	0
Valborg – Sista april	200	200	300	300	0
Lika villkor – priser	550	550	550	550	0
Investeringar inom kulturarvet	7 000	7 000	7 000	7 000	0
Totalt	24 950	25 550	26 250	26 250	600

Tabell 6.5 Finansiering av exercitieverksamheterna m.m., tkr

	2020 Beslut	2021 Beslut	2022 Beräkning	2023 Beräkning	Förändring 2021-2022
Ridinstitutionen	419	423	428	432	4
Ritinstitutionen	735	743	750	758	8
Medicinhistoriska museet	472	477	482	487	5
Totalt	1 626	1 643	1 660	1 677	17

6.5 Universitetsgemensamma funktioner

I de universitetsgemensamma funktionerna ingår:

- Universitetsledningen
- Universitetsförvaltningen (stödfunktioner med uppdrag från universitetsdirektören)
- Internrevisionen
- UU Innovation
- UU Samverkn
- Universitetsövergripande kostnader

Inom posten universitetsledningen ingår kostnader för rektor, prorektor samt del av vicerektorerna. Här ingår också kostnader för konsistoriet, rektorsråden och medel för vissa utvecklingsprojekt.

Universitetsförvaltningens uppgift är att skapa goda förutsättningar för utbildning och forskning.

Universitetsförvaltningen ska stödja konsistoriet, rektor, områdes- och fakultetsnämnder, institutioner och verksamheten både genom strategiskt och administrativt stöd, med ett särskilt ansvar för att universitetet fullgör sitt övergripande myndighets- och arbetsgivaransvar. Universitetsförvaltningen ansvarar för att förvalta och utveckla universitetets administration. I universitetsförvaltningen ryms även de administrativa uppdrag och verksamheter som lämpligen hanteras gemensamt inom universitetet.

Universitetsförvaltningens uppgifter framgår av dess arbetsordning.

En prioriterad fråga är samordning, styrning och finansiering av IT-tjänster. En gemensam avdelning för IT har inrättats med uppdraget att stödja hela universitet. En IT-nämnd med universitetsdirektören som ordförande leder verksamheten. Det verkställande ansvaret vilar på IT-direktören. Finansiering av den nya IT-organisationen görs dels universitetsgemensamt enligt tabell 6.6, dels genom en IT-avgift tabell 6.7.

IT-avgift tas ut av varje institution bserat på antal medarbetare och vald servicenivå.

I posten universitetsövergripande kostnader ingår t.ex. företagshälsovård, samlingsförsäkringar, tjänstereseförsäkringar, stöd till funktionshindrade studenter och bonusavtalet (lärares kopiering). Även föräldrapenningtillägget för anställda ingår i de universitetsövergripande kostnaderna (UFV 2010/2043). Sedan 2021 finansieras vissa kostnader för högskoleprovet inom denna ram.

Finansieringen av de universitetsgemensamma kostnaderna för 2022 redovisas i tabell 6.6.

Tabell 6.6 Finansiering av universitetsgemensamma kostnader, tkr

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Universitetsledningen	20 986	21 208	21 421	21 635	222
Internrevisionen ¹	4 713	4 013	4 811	4 859	-700
Vissa enheter under rektor:					
- UU Innovation	2 300	2 324	2 348	2 371	24
- UU Samverkan	2 300	2 324	2 348	2 371	24
Universitetsförvaltningen ²	353 985	358 437	362 022	365 642	4 452
Universitetsgemensam IT	114 029	119 038	120 228	121 430	5 009
Universitetsövergripande kostnader	60 000	62 000	64 000	66 000	2 000
Universitetsgem. Campus Gotland	5 300	5 300	5 300	5 300	0
Centralarkivet	3 700	3 800	3 900	4 000	100
Totalt	567 314	578 444	586 376	593 608	11 130
Intendentur på Gotland (se tabell 6.8)	10 959	11 076	11 186	11 298	117
Summa	578 273	589 520	597 562	604 906	11 247

1) Posten sänks tillfälligt 2022 med 750 tkr (innan plo uppräknig) för att hanteras balanserat kapital

2) Posten utvecklingsprojekt om 5 000 tkr ingår från och med 2021 i budgetramen för universitetsförvaltningen.

Budgetramen för universitetsförvaltningen ökar totalt sett med 4 452 tkr mellan 2021 och 2022.

Universitetsförvaltningen tilldelas pris- och löneomräkning samt en förstärkning på 700 tkr avseende nya krav inom säkerhetsområdet ex identifiera säkerhetskänslig verksamhet/information.

Tabell 6.7 Finansiering av universitetsgemensam IT, tkr

	2020 Beslut	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Universitetsgemensam IT	112 101	114 029	119 038	120 228	121 430	5 009
Universitetsgemensam IT – IT-avgift	85 000	89 152	90 044	90 944	91 854	892
Totalt	197 101	203 181	209 082	211 172	213 284	5 901

Medel till universitetsgemensam IT ökar totalt med 5 009 tkr vilket avser pris- och löneomräkning samt en förstärkning om 3 800 tkr avseende digitalisering och systemstöd.

Ett centralarkiv finns i Segerstedthuset. Finansiering av hyran sker med gemensamma medel om 3 800 tkr. Skapandet av ett centralarkiv ska reducera de totala kostnaderna för arkivhantering inom universitetet.

Avsättningen till de universitetsövergripande kostnaderna ökar med 2 000 tkr, bland annat med anledning av att kostnaderna för försäkringar och tolkstöd har ökat de senaste åren.

Intendenturkostnaderna på Campus Gotland finansieras enligt tabell 6.8. Fördelningen per vetenskapsområde baseras på antal helårsstudenter samt på tidigare års lönesumma för anställda med arbetsort Visby. Kostnaden fördelas vidare till berörda institutioner med samma fördelningsbas.

Tabell 6.8 Finansiering av intendenturkostnader Campus Gotland, tkr

Områdesnämnd	2021			2022		
	Utbildning	Forskning	Totalt	Utbildning	Forskning	Totalt
Humaniora och samhällsvetenskap	6 305	1 891	8 196	5 626	1 690	7 616
Medicin och farmaci	305	0	305	338	0	338
Teknik och naturvetenskap	1 935	523	2 458	2 519	603	3 122
Summa områdesnämnder	8 545	2 414	10 959	8 783	2 293	11 076
Universitetsförvaltningen			875			884
Totalt	8 545	2 414	11 834	8 783	2 293	11 960

Finansieringen av universitetsgemensamma kostnader i övrigt görs genom att varje institution/motsvarande påförs ett fast belopp. Institutionerna får således tidigt information om beloppets storlek, vilket skapar stabila planeringsförutsättningar. Kostnaden fördelas mellan vetenskapsområdena baserat på det senast avslutade årets lönekostnader inklusive arvoden och lönebikostnader inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå. Även stipendier inom forskning ingår i löneunderlaget. Debitering görs med 1/12 av fastställt årsbelopp och bokföring görs direkt på respektive verksamhetsgren.

Kostnaden för stödfunktionerna fördelas mellan utbildning på grundnivå och avancerad nivå och forskning och utbildning på forskarnivå utifrån en bedömning om omfattningen av stöd till respektive verksamhet. 2022 fördelas de universitetsgemensamma ändamålen med 43 procent till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 57 procent till forskning och utbildning på forskarnivå, vilket är samma andelar som för 2021.

Områdesnämnderna ska bidra till universitetsgemensamma funktioner, inklusive internhyran (lokaltjänstkostnaden) för dessa, enligt tabell 6.9.

Tabell 6.9 Fördelning universitetsgemensamma kostnader per område, tkr

Områdesnämnd	2021			2022			Förändring
	Utbildning	Forskning	Totalt	Utbildning	Forskning	Totalt	
Humaniora och samhällsvetenskap	121 152	83 793	204 945	118 522	87 934	206 455	1 510
Medicin och farmaci	54 023	94 940	148 963	54 490	98 548	153 038	4 075
Teknik och naturvetenskap	58 770	128 636	187 406	65 219	125 732	190 951	3 545
Intendentur, Universitetsbiblioteket, centrumbildningar, universitetsförvaltningen	10 000	16 000	26 000	10 500	17 500	28 000	2 000
Totalt	243 945	323 369	567 314	248 731	329 713	578 444	11 130

6.6 Universitetsbiblioteket

Universitetsbiblioteket svarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen och är en del av universitetets stödfunktioner. Biblioteket är en resurs för Open access, Open science och annan vetenskaplig kommunikation. Vidare verkar biblioteket för digitalt tillgängliggörande av fysiska samlingar och tillhandahåller studie- och forskningsmiljöer. Universitetsbibliotekets uppgifter framgår av dess arbetsordning (UFV 2016/810).

Fördelningen av finansieringen mellan områdesnämnds-nämnderna görs enligt följande:

- 67 procent fördelas baserat på antalet helårsstudenter de tre senaste åren
- 33 procent fördelas baserat på forskningsvolym mätt i intäkter de tre senaste åren

Modellen är enkel och robust, tar hänsyn till vad som driver kostnader och ger områdesnämnderna förutsägbara och tydliga planeringsförutsättningar.

Förvärv av elektronisk och tryckt media hanteras som en separat budgetpost där över- och underskott hanteras centralt vid universitetet.

Konsistoriet beslutar om tilldelningen till universitetsbiblioteket, se tabell 6.10. Universitetsbiblioteket tilldelas 181 854 tkr för 2022, en ökning på 1 907 tkr. Ökningen består av pris- och löneomräkning. Budgeten för mediaförvärv uppgår till 76 142 tkr för 2022, en ökning med 7 249 tkr jämfört med 2021, med anledning av prisökningar och med anledning av att kostnaden för publicering flyttat från den enskilda forskaren till universitetsbiblioteket i samband med övergången till de nya avtalen.

Medel till Acta Universitatis Upsaliensis är sedan 2018 del av universitetsbibliotekets budget.

Tabell 6.10 Finansiering av universitetsbiblioteket, tkr

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning	2024 Beräkning	Förändring 2021-2022
Universitetsbiblioteket, ram	179 947	181 854	183 673	185 510	1 907
Mediakostnader ¹	68 893	76 142	79 000	79 000	7 249
Universitetsbiblioteket totalt, ram	248 840	257 996	262 673	264 510	9 156
Finansiering universitetsbiblioteket					
Humaniora och samhällsvetenskap	110 449	114 574	115 720	116 877	4 125
Medicin och farmaci	55 449	57 095	57 666	58 243	1 646
Teknik och naturvetenskap	62 431	66 163	66 825	67 493	3 732
Acta Universitatis Upsaliensis	970	980	990	1 000	10
Gustavianska stiftelsen ²	19 541	19 183	19 375	19 569	-358
Summa finansiering universitetsbiblioteket	248 840	257 995	260 575	263 181	9 155

- 1) Avsatta medel för finansiering av mediakostnader 2021 var 4 300 tkr lägre än beräknad kostnad. Mellanskillnaden hanteras av balanserat kapital. Avsatta medel 2022 är 2 000 tkr lägre än beräknad kostnad.
- 2) Tilldelningen sänks på grund av en tillfällig höjning i kompletterande VP 2021

7. Lokalförsörjning

7.1 Universitetets lokalinnehav

Som statlig myndighet får universitetet varken äga eller förvalta fastigheter. Lokalförsörjningen sker därför genom inhyrning av lokaler. Den 31 december 2022 beräknas universitetets totala förhyrda lokalarea uppgå till cirka 403 100 kvm, varav cirka 10 900 kvm beräknas vara uthyrd i andra hand till externa hyresgäster. En jämförelse med prognosen i verksamhetsplanen 2021 visar att universitetets area beräknas öka mer än vad som då var känt. Att arean minskar mellan åren 2021 och 2022 beror främst på att först 2022 kan nuvarande lokaler inom ITC-området (Polacksbacken) avflyttas efter att Nya Ångström står klart under 2021.

Tabell 7.1 Universitetets beräknade lokalinnehav vid utgången av respektive år 2021– 2024, m²

2021	2022	2023	2024
418 900	403 100	403 400	403 400

7.2 Planering av framtida lokaler

Lokalförsörjningsplan 2021–2023 fastställdes av konsistoriet i december 2020. Då redovisades också rapporten Lokalförsörjning 2020 och den av rektor fastställda Utvecklingsplan 2050, som redovisar strategier och möjligheter för Uppsala universitetets framtida lokalförsörjning. I lokalförsörjningsplanen ligger fokus på styrande principer och förutsättningar som avses utgöra stöd för ett effektivt nyttjande av universitetets lokaler. Därutöver ska vetenskapsområdena, universitetsbiblioteket och universitetsförvaltningen ta fram 9-åriga planer för sin lokalförsörjning. Dessa kommer sedan att ligga till grund för en mer konkret långsiktig plan för Uppsala universitet. Den redovisade rapporten av lokalförsörjningen är en beskrivning av pågående projekt, lokalkostnader och lokalinnehav samt kommande planerade förändringar inom lokalförsörjningsområdet.

En strategisk dimension till arbetet med förprojektering har införts. Syftet är dels att ge ett bättre stöd till universitetets verksamheter vid planering av lokalförändringar och dels att bättre koppla enskilda lokalbehov med universitetets totala lokalbestånd, och därmed uppnå en effektivare lokalförsörjning med en bättre hushållning av ekonomiska resurser.

Under 2020 har arbetet med hållbarhetsfrågor intensifierats och även detta område behandlas i de båda planerna. En gemensam visionsförklaring och handlingsplan gällande hållbarhet har framtagits av Uppsala universitet och Akademiska Hus AB.

I de följande avsnitten redovisas lokalprojekt under utredning och planering samt lokalprojekt som är under genomförande. I bilaga 3 ”Investeringsbudget och planeringsunderlag, lokalprojekt” redovisas utvecklingen av kapitalkostnader och ej avskrivningsbara kostnader som universitetet redan är bundet till genom tidigare beslutade lokalprojekt samt planerade lokalprojekts prognostiserade investeringar samt dess genererade kapitalkostnader. I bilaga 3 (tabell 1) redovisas dessa kostnader för universitetet totalt avseende lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering och/eller Gustavianska stiftelsen.

7.3 Lokalprojekt under utredning

Lokalprojekten i detta avsnitt är i förstudie- eller utredningsskede. Projekten avser såväl anpassning av befintliga lokaler som färdigställande av nya lokaler.

Beslut om genomförande för respektive lokalprojekt fattas av rektor först då kostnadskonsekvenser och tidplan klarlagts och föreslagen finansiering bedöms rymmas inom universitetets investeringsbudget avseende lokalprojekt (bilaga 3). I bilaga 3 (tabell 2)

redovisas universitetets prognostiserade investering (inredning, datanätverk, passersystem, ej hyresgrundande lokalanpassningar etc.) för de planerade lokalprojekten.

Lokalutredningarna är i olika faser vilket innebär olika förutsättningar att ge prognoser för framtida investeringar.

Carolina Rediviva, läsesal A-B och Specialläsesalen. Renovering och översyn av säkerhet och inredning i läsesalarna (förstudie). Färdigställandet är planerat till 2023.

Tentamenslokaler. Efterfrågan på lokaler för digitala tentamina ökar och ytterligare platser kan behövas iordningställas (utredning). Färdigställande blir preliminärt under 2022.

Engelska parken. Universitetsbiblioteket. Tandemhallen, bokdepå. Ombyggnad. I Engelska parken har universitetsbiblioteket en bokdepå i den s.k. Tandemhallen. Depån kan lagra mer material om ett kompakthyllesystem installeras. Då kan en välbehövlig omDispositionering av hela universitetsbibliotekets bokmaterial genomföras och på sikt kan vissa lokaler med bokmagasin som idag finns på Carolina Rediviva få andra funktioner. För att kunna tomställa Tandemhallen under ombyggnaden iordningställs en tom lokal på BMC för evakuering (utredning). Färdigställande blir preliminärt under 2023.

7.4 Lokalprojekt under genomförande

Tabell 7.2 redovisar universitetets egna beslutade investering i bl.a. inredning, nätverk, passersystem och i förekommande fall ej hyresgrundande lokalanpassningar inom ramen för de lokalprojekt som är beslutade och under genomförande med gemensam anslagsfinansiering och/eller Gustavianska stiftelsen (reservfonden). I bilaga 3 (tabell 3 och 4) redovisas de genererade kapitalkostnaderna och ej avskrivningsbara kostnader. I tabellerna redovisas även kapitalkostnader avseende planerade lokalprojekt.

En aktuell och detaljerad redovisning av investeringar och lokalprojektkostnad per beslutat lokalprojekt och finansiär upprätthålls på universitetets medarbetarportal, länk: [Lokalprojekt - investeringar och kapitalkostnader](#).

Tabell 7.2 Pågående beslutade lokalprojekt, förändringar per 2021-01-01

Projektbenämning	Beslutad investering (tkr)	Kapitalkostnad och ej avskrivn bara kostn fr.o.m. år ¹
Bergsbrunnag.och Campus Gotland. Lokalanpassning av för införande av digital tentamina	7 543 ²	2019, 2021
BMC ombyggnad av lokaler för studerandeytor och flytt av fakultetsrum för MedFarm	15 500 ³	2021
Botaniska trädgården. Trädgårdsvillan. Om- och tillbyggnad	11 600 ⁴	2023
Carolina Rediviva. Entréplanets funktioner och omvandling	50 465 ⁵	2019, 2021
Gamla torget. Lokalanpassning för statsvetare och studenter	33 875 ⁶	2017, 2020, 2021
Gustavianum, Uppsala universitetsmuseum. Klimat, säkerhet, tillgängl.	49 600 ⁷	2023
Rådhuset (kvarteret). Gamla torget. Lokalanpassning m.m.	23 400 ⁸	2019, 2021
Ångström, Nya (Ångström etapp 4). Tillbyggnad hus 9 och hus 10 omb.	190 000 ⁹	2019–2023
Beslutade lokalprojekt att genomföra efter beslutad VP 2021		
Linneträdgården (kv Örtedalen). Servicebyggnad	3 500 ¹⁰	2022

- ¹) Angivet år då den beslutade, prognostiserade investeringen beräknas att börja avskrivas. Där flera år är angivna har del av investering aktiverats och/eller beräknas att börja avskrivas. Angivna år omfattar även ej avskrivningsbara kostnader.
- ²) Nytt RS 2020-08-25 (ramändring 1 812 tkr del Campus Gotland), RS 2018-08-28 (5 900 tkr).
- ³) Nytt lokalprojekt RS 2020-04-07, total investering 28 800 tkr varav 13 300 tkr finansieras av vetenskapsområdet för medicin och farmaci (=annan finansiering).
- ⁴) RS 2018-12-18, finansieras via Gustavianska stiftelsen. Ingår i tabell 4 i bilaga ”Investeringsbudget”.
- ⁵) RS 2016-04-19, total investering 68 000 tkr varav 12 535 tkr finansieras via Gustavianska stiftelsen och 5 000 tkr av universitetsbiblioteket.
- ⁶) RS 2015-03-24.
- ⁷) RS 2020-06-09, total investering 49 600 tkr varav 24 800 tkr finansieras med gemensam anslagsfinansiering och 24 800 tkr finansieras via Gustavianska stiftelsen. Ombyggnaden innebär även ett 10-årigt hyrestillägg om 3 340 tkr per år.
- ⁸) RS 2017-05-09.
- ⁹) RS 2019-06-18 (ramändring 28 000 tkr), RS 2017-11-21 (162 000 tkr).
- ¹⁰) RS 2020-11-03, finansieras via Gustavianska stiftelsen. Ingår i tabell 4 i bilaga ”Investeringsbudget”.

7.5 Internhyra (lokaltjänstkostnad)

Beräkning av internhyra (lokaltjänstkostnad) baseras i årets verksamhetsplan bland annat på Konjunkturinstitutets marsprognos 2021 för konsumentprisindex (KPI).

Internhyran (lokaltjänstkostnaden) för de lokaler universitetet hyr in beräknas för 2022 till 857 mnkr utifrån nämnda förutsättningar. Cirka 25 mnkr av dessa avser lokaler som betalas av externa hyresgäster. Kostnaden inkluderar avtalskostnader såsom bashyra, media (el, värme, vatten och kyla) och övriga kostnader kopplade till hyresavtalen.

Anledningen till att avtalskostnaderna ökar med 57 mnkr mellan åren 2021 och 2022 beror på KPI uppräknig, omförhandlade och tillkommande hyresavtal, men främst på att hyresavtalet för nybyggnaden (hus 10) i Nya Ångström börjar löpa 1 december 2021. Under år 2022 debiteras hyresobjektet på helår och parallellt löper även avtalen för ITC-området som upphör först till mars 2022.

Under året sker förändringar av internhyran (lokaltjänstkostnaden) löpande p.g.a. verksamhets- och avtalsförändringar. Den slutliga beräkningen för debitering av internhyran för året sker den 1 december, utifrån faktiska avtalskostnader, och kommer därmed att kunna avvika från angiven prognos i verksamhetsplanen.

Förutom avtalskostnader ingår även interna kostnader i internhyran såsom lokalvård, passerkontroll, förprojektering, kostnad för vakanta samt strategiska omställningar av lokaler. I det interna kostnadsslaget lokalvård som sker i universitetets egen regi, ingår även kostnader för förbrukningsartiklar. Passerkontroll avser kostnaden för drift och underhåll av passersystemet. Förprojektering innefattar projektledarnas timdebitering för i huvudsak rådgivning och strategisk planering i tidiga skeden i lokalprojekt.

Den totala prognosen för de interna kostnadsslagen 2022 är 59 mnkr exklusive vakanta lokaler. Det interna kostnadsslaget hyresbortfall för vakanta lokaler är inte ett eget kostnadsslag, utan en metod för att internt fördela kostnaden på alla lokaler som är i bruk. De interna kostnadsslagen per kvadratmeter samt totalbelopp fastställs av rektor under hösten 2021 i kompletterande verksamhetsplan för 2022, se 1.6.3.

Tabell 7.3 Prognos fördelning av internhyran (lokaltjänstkostnaden) per år och kostnadsslag, mnkr

Kostnadsslag	2021	2022	2023	2024
Avtalskostnader	800	857	865	878
Interna kostnader	58	59	60	62
Totalt	859	916	925	939

8. Investeringar i anläggningstillgångar

En investering innebär att universitetet anskaffar en anläggningstillgång. En anläggningstillgång ska ha en ekonomisk livslängd på minst 3 år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr. Anläggningstillgångar kan vara både materiella och immateriella anläggningstillgångar. Vid investeringstillfället uppstår ingen kostnad utan kostnaderna består av årliga avskrivnings- och räntekostnader under den ekonomiska livslängden.

Anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskning och utbildning på forskarnivå ska täcka sin del av de årliga avskrivnings- och räntekostnader. Avskrivnings- och räntekostnader som är hänförliga till verksamhet finansierad av externa bidrags- eller uppdragsgivare ska finansieras genom att kostnaderna täcks av bidrags- eller avgiftsintäkterna.

Avskrivningarna uppgick till 266 mnkr under 2020 (2019: 298) och det bokförda ekonomiska värdet av universitetets anläggningstillgångar uppgick vid bokslutet 2020 till 889 mnkr (2019: 991) enligt tabell 8.1.

Tabell 8.1 Anläggningstillgångar, mnkr

	Bokfört värde 2018-12-31	Bokfört värde 2019-12-31	Bokfört värde 2020-12-31	Avskrivningstider/ ekonomisk livslängd
Balanserade utgifter för utveckling	2	4	3	3 eller 5 år
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	6	5	4	3 eller 5 år
Byggnader, mark och annan fast egendom	3	6	3	20 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	260	244	213	3 – 20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	283	280	253	3, 5 eller 10 år
Möbler och inredning	285	293	252	5 eller 10 år
Datorer och kringutrustning	97	92	72	3 eller 5 år
Bilar och andra transportmedel	1	1	1	5 eller 10 år
Konst	11	11	12	Ingen avskrivning
Pågående nyanläggning	112	55	76	Avskr. startar när färdigställande
Summa	1 060	991	889	

8.1 Låneram och utrymme för anslagsfinansierade investeringar

Universitetet ska finansiera investeringar i anläggningstillgångar med lån i Riksgälden. Då bidrag erhållits från icke-statliga finansiärer behöver inget lån tas. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats särskilt för ändamålet.

Universitetet tilldelas i regleringsbrevet en viss låneram, det vill säga ett högsta utrymme för lån i Riksgälden, till investeringar i inredning och utrustning som finansieras av statsanslag. Behovet av låneram har ökat under de senaste åren på grund av universitetets expansion. Enligt bedömningen i budgetunderlaget för 2022–2024 kommer behovet av låneram att vara 725 mnkr per år under 2021 till 2023 och 700 mnkr för år 2024, se tabell 8.2.

Tabell 8.2 Låneram och investeringar i lånefinansierade anläggningstillgångar 2020–2024 (mnkr), uppgifter lämnade i budgetunderlaget 2022–2024

	2020 Utfall	2021 Prognos	2022 Beräkning	2023 Beräkning	2024 Beräkning
Ingående balans lån i Riksgäldskontoret	748	667	677	677	667
Beräknad nyupplåning	153	185	175	160	160
Beräknad amortering	-234	-175	-175	-170	-160
Utgående balans lån i Riksgäldskontoret	667	677	677	667	667
Maximalt utnyttjande av låneram under året	748	677	677	677	677
Föreslag låneram	775	725	725	725	700

Universitetets låneram beslutas av regeringen årligen i regleringsbrevet. Uppföljning av investeringar i förhållande till låneramen görs löpande under året och det är möjligt att inkomma med begäran till regeringen om tillfälligt utökad låneram om beslutad låneram inte täcker universitetets behov.

8.2 Gemensam anslagsfinansiering av investeringar i lokalprojekt

Kapitalkostnader (avskrivnings- och räntekostnader) för vissa investeringar av universitetsgemensamt intresse finansieras via centrala avsättningar. Det gäller främst lokalprojekt bl.a. inredning, datanätverk samt passersystem och i förekommande fall ej hyresgrundande lokalanpassningar.

Den centrala avsättningen ska täcka kapitalkostnader genererade från beslutade lokalprojekt samt eventuella kommande lokalprojekt som beslutats av rektor. Utöver detta finansieras vissa lokalprojekt helt eller delvis av Gustavianska stiftelsen. Fördelningen av investeringskostnaderna mellan utbildning och forskning sker utifrån förväntat nyttjande. Den centrala avsättningen för gemensam anslagsfinansiering av kapitalkostnader är för 2021 totalt 68 mnkr, varav 28 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 40 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå (se tabell 5.7 och tabell 5.17).

Universitetets investeringsbudget tillika planeringsunderlag avseende beslutade och planerade lokalprojekt biläggs i bilaga 3. Investeringsbudgeten uppdateras kontinuerligt och används även som ett planeringsunderlag inför bedömning av nyinvesteringar med gemensam anslagsfinansiering och/eller med medel från Gustavianska stiftelsen. Lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering och/eller medel från Gustavianska stiftelsen beslutas av rektor.

En aktuell och detaljerad redovisning av investeringar och kapitalkostnad per beslutat lokalprojekt presenteras i universitetets medarbetarportal.

9. Konsistoriets beslut

Konsistoriet beslutar

att fastställa gränsvärden för myndighetskapitalet samt uppdrag till områdesnämnderna enligt avsnitt 1.4.3,

att fastställa uppdrag till rektor och områdesnämnderna enligt avsnitt 2,

att fastställa uppdrag till rektor och områdesnämnderna enligt avsnitt 3,

att fastställa uppdrag till rektor och områdesnämnderna enligt avsnitt 4,

att fastställa uppdrag till områdesnämnderna enligt avsnitt 5 samt fördelning av anslag enligt tabellerna 5.4-8 och 5.10-20.

att fastställa uppdrag till gemensamma stödfunktioner enligt avsnitt 6 samt finansiering enligt tabellerna 6.1-10,

att fastställa föreslagna låneramar för investeringar enligt avsnitt 8.1 samt anslagsfinansiering av investeringar enligt avsnitt 8.2,

att under förutsättning att förändringarna är av mindre omfattning uppdras åt rektor att fastställa justeringar av verksamhetsplanen efter att budgetpropositionen 2022 presenterats.

I tabellerna anges beräknade belopp för 2023 och 2024. Dessa fastställs inte i verksamhetsplanen för 2022.

10. Bilagor

- Bilaga 1 Tilldelade anslagsposter och särskilda åtaganden
- Bilaga 2 Lönebikostnader (LBK)
- Bilaga 3 Investeringsbudget och planeringsunderlag
- Bilaga 4 Strategiska forskningsområden
- Bilaga 5 Intern styrning och kontroll
- Bilaga 6 Definition av vissa termer

Bilaga 1 Tilldelade anslagsposter och särskilda åtaganden

Beräkningar av tilldelade anslagsposter Uppsala universitet 2022 (tkr)

	2021 Beslut	2022 Beslut	2023 Beräkning
2:3 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
ap.1 Takbelopp	2 042 967	2 013 066	1 997 837
varav Vårändringsbudget 2021	18 200		
2:4 Forskning och utbildning på forskarnivå			
ap.6 Basresurs (ram)	2 268 296	2 360 184	2 383 785
varav Vårändringsbudget 2021	49 229		
ap.7 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (ram)	17 903	18 093	18 274
2:64 Särskilda utgifter inom universitet (erhålls som bidrag via Kammarkollegiet)			
ap.2 Studenthälsa	2 100	2 100	2 100
ap.6 FOI-prop.	55 000		
ap.9 Statlig ålderspensionsavgift (ram)	16 989	17 169	17 341
ap.12 Praktisk forskning			
ap.15 Integrationssatsningar			
2. Utbildningar med samordningsansvarigt			
Samordning av kompletterande utbildningar	600	600	600
ap.20 Innovationsverksamhet vid universitet och högskolor	10 992	11 109	11 220
2:67 Särskilda utgifter inom universitet (erhålls som bidrag via Kammarkollegiet)			
ap.5 Stöd för studentinflytande	5 498	5 556	5 612
2:65 Särskilda medel till universitet			
ap.1 Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik (ram)	2 040	2 062	2 082
ap.2 Internationell lärarfortutbildning (ram)	9 532	9 633	9 729
ap.3 Sekretariat för Östersjöuniversitetet (ram)	2 609	2 637	2 663
ap.44 Idébanksmedel (ram)	1 017	1 028	1 038
ap.69 Korta kurser för yrkesverksamma (ram)	628		
2.66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning			
ap.1 Uppsala universitet (ALF-medel) (ram)	294 533	297 655	300 632
ap.15 Utvecklingsmedel (ram)	836	845	853

Ersättningsbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2021 (regleringsbrev), kr

Utbildningsområde	Helårsstudent	Helårsprestation
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	33 458	21 802
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	57 051	48 112
Vård	60 653	52 532
Medicinskt	67 777	82 442
Undervisning	40 695	42 632
Verksamhetsförlagd utbildning	57 672	55 954
Övrigt	45 817	37 219
Konst	229 513	98 534
Musik	139 473	88 186

Bilaga 2 Lönebikostnader (LBK)

I lönebikostnaderna (LBK) ingår lagstadgade arbetsgivaravgifter och avgifter enligt avtal för statliga myndigheter. När verksamhetsplanen beslutas finns ingen information om förändrad arbetsgivaravgift eller beslut om premienivåer för 2022.

Avgiftsuttaget är lika för alla myndigheter förutom premien för avtalsförsäkringen. Denna premie påverkas bland annat av personalens åldersstruktur, lön, löneutveckling, tjänstetid och ålder vid pensionering.

Premienivåerna för den förmånsbestämda pensionen har höjts de senaste åren vilket inneburit att universitetets kostnader för avtalsförsäkringen ökat tämligen mycket. Det är Statens pensionsverk (SPV) som sätter premienivåerna och de bedömer att premierna kommer fortsätta öka de närmaste åren.

Avgifterna för statens avtalsförsäkringar är beräknade att täcka universitetets faktiska avtalskostnad. Universitetets procentsats för statens avtalsförsäkring beräknas som ett genomsnittligt avgiftsuttag på totalt utbetalda löner och förslaget nedan är baserat på prognosticerad premie för 2022.

Med nu kända uppgifter om arbetsgivaravgifter och en beräkning av kostnader som följer av kollektivavtal som tecknats på det statliga området för statens avtalsförsäkringar, ålderspension och avgifter till partsorgan är bedömningen att lönebikostnaderna (LBK) kommer att behöva uppgå till 54 procent för 2022, vilket är en ökning med en procentenhet jämfört med 2021. Den huvudsakliga orsaken till detta är att avgifterna för pensioner fortsätter att öka.

Premierna för avtalsförsäkringar och kompletterande ålderspensioner är till vissa delar preliminära och regleras i efterhand. Detta medför att den totala procentsatsen för LBK kan behöva korrigeras kommande år för att reglera eventuellt över- eller underskott.

	Beslut 2016	Beslut 2017	Beslut 2018	Beslut 2019	Beslut 2020	Beslut Kompl VP 2021	Beräkning 2022
Arbetsgivaravgifter enligt lag	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42
Avgifter enligt avtal							
Statens avtalsförsäkring inkl Individuell och kompletterande ålderspension	14,89	16,84	17,84	18,84	19,84	20,84	21,84
Avgifter till partsorgan	0,30	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36	0,36
Avtal lokala omställningsmedel	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Medlemsavgift arbetsgivarverket	0,09	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Summa avgifter enligt avtal	15,58	17,58	18,58	19,58	20,58	21,58	22,58
Totalt avgiftsuttag (%)	47,00	49,00	50,00	51,00	52,00	53,00	54,00

Bilaga 3 Investeringsbudget och planeringsunderlag, lokalprojekt

Aktuellt investeringsläge åren 2021-2026

Denna investeringsbudget avseende lokalprojekt uppdateras kontinuerligt vid varje nytt beslutat projekt och/eller vid ändring av universitetets internränta*. Uppdateringen inkluderar även aktivering av lokalprojekt vilket innebär att lokalprojektets investering börjar avskrivas.

Investeringsbudgeten är även ett planeringsunderlag inför bedömning av nyinvestering i lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering.

I universitetets verksamhetsplan, VP, ingår detta dokument som en bilaga.

Lokalprojekt. Byggnadsavdelningen lämnar erforderliga underlag till planeringsavdelningen inför yttrande om den föreslagna investeringens genererade kapitalkostnader ryms inom av konsistoriet beslutad centrala avsättning med gemensam anslagsfinansiering av kapitalkostnader. Den centrala avsättningen beslutas i samband med Uppsala universitets verksamhetsplan. Motsvarande underlag lämnas även inför bedömning av finansiering - helt eller delvis - via Gustavianska stiftelsen. Beslut fattas alltid av rektor.

Ansvarsförbindelser lokalprojekt. Utöver de redovisade kapitalkostnaderna i tabell 1, tillkommer universitetets ansvarsförbindelser avseende pågående utredningar, beslutade med garantibelopp vid en eventuell förgävesprojektering. Summa ansvarsförbindelser se sidan 3.

Fr.o.m. år 2021 redovisas inte kapital- och engångskostnader beslutade med "Annan finansiering", tidigare tabell 5. Med "Annan finansiering" avses lokalprojekt finansierade av vetenskapsområden, institutioner, intendenturområde, universitetsbibliotek etc.

Innehållsförteckning

Revideringar denna version	sid 62
Förklaring till förändringar i tabeller/na enligt nedan	
Tabell 1 Universitetet totalt, sammanställning av tabellerna 2-5	sid 63
Kapital- och engångskostnader beslutade och planerade lokalprojekt	
Tabell 2 Planerade lokalprojekt, ej beslutade	sid 64
Preliminära investeringar planerade lokalprojekt	
Tabell 3 Beslutade och planerade lokalprojekt samt prel ramändringar	sid 65
Kapital- och engångskostnader med gemensam anslagsfinansiering	
Tabell 4 Beslutade och planerade lokalprojekt	sid 66
Kapital- och engångskostnader med finansiering via Gustavianska stiftelsen	

Sammanställning över investeringar och kapitalkostnader per **beslutat** lokalprojekt och finansiär (gemensam anslagsfinansiering och Gustavianska stiftelsen) finns på medarbetarportalen, UU. Uppdateras kontinuerligt, länk:

[Lokalprojekt - investeringar och kapitalkostnader](#)

* Universitetets räntesats avseende lokalprojekt är för närvarande 0 %.

Revideringar denna version

Förklaring till förändringar i tabell/er enligt nedan

Tabell 1 Universitetet totalt, sammanställning av tabellerna 2-4

Vid förändringar i tabellerna 2-4 uppdateras alltid denna tabell.

Tabell 2 Planerade lokalprojekt, ej beslutade

Tabell 1-4 har uppdaterats enligt nedanstående förändringar:

Förändringar av planerade, sedan föregående revidering:

-

Tabell 3 Beslutade och planerade lokalprojekt samt preliminära ramändringar

Gemensam anslagsfinansiering *Tabell 1 och 3 har uppdaterats enligt nedanstående förändringar:*

Förändringar lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering, sedan föregående revidering:

-

Tabell 4 Beslutade och planerade lokalprojekt

Gustavianska stiftelsen

Tabell 1 och 4 har uppdaterats enligt nedanstående förändringar:

Förändringar lokalprojekt med finansiering av Gustavianska stiftelsen, sedan föregående revidering:

-

Kapitalkostnader* och engångskostnader

Beslutade och planerade lokalprojekt

Sammanställningen redovisar utvecklingen av kapitalkostnader som universitetet redan är bundet till genom tidigare beslutade lokalprojekt med finansiering enligt tabell 1.

Tabellen omfattar även preliminära kapitalkostnader avseende planerade projekt och föreslagen finansiering.

Central avsättning. Aktuellt utfall mot den centrala avsättningen med gemensam anslagsfinansiering av kapitalkostnader redovisas i **tabell 3**, rubrik "Reserverat för oförutsedda tillkomna behov".

Planerade lokalprojekt. Genererade kapitalkostnader av de preliminära investeringarna enligt tabell 2.

Ansvarsförbindelser lokalprojekt. Utöver de redovisade kapitalkostnaderna i tabell 1, tillkommer universitetets ansvarsförbindelser som **per 2020-12-31** uppgår till **1,2 mkr**.

Tabell 1 Universitetet totalt, sammanställning av tabellerna 2-5, mkr

Lokalprojekt		Not	Kapitalkostnader* inklusive ej avskrivningsbara kostnader						enl tabell
			år 2021	år 2022	år 2023	år 2024	år 2025	år 2026	
Beslutade lokalprojekt	Gemensam anslagsfinansiering		77,8	77,9	69,5	62,7	55,9	52,6	3
	Finansiering från Gustavianska stiftelsen		8,8	8,7	10,2	8,8	8,8	8,8	4
	Summa beslutat		86,6	86,6	79,7	71,5	64,7	61,3	
Planerade lokalprojekt	Gemensam anslagsfinansiering		0,0	1,0	5,0	5,0	5,0	5,0	3
	Finansiering från Gustavianska stiftelsen		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4
	Summa planerat		0,0	1,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
Universitetet totalt, prognos:									
Summa beslutade och planerade kapital- och engångskostnader samt ej avskrivningsbara kostnader			86,6	87,6	84,7	76,5	69,7	66,3	

* Kapitalkostnader (avskrivning + ränta) påverkas av ränteläget och när i tiden investeringarna färdigställs, vilket gör att beloppen kan komma att justeras över tiden. De angivna kapitalkostnaderna är för närvarande endast avskrivningskostnader då universitetets räntesats avseende lokalprojekt för närvarande är 0 %.

Förändringar t.o.m. 2020-12-31

Preliminära investeringar

Planerade lokalprojekt

Tabell 2 redovisar projekt som är under utredning eller pågående förstudie. Beslut om utredning har fattats av vissa lokalprojekt, nedan märkta med **X**.

Utredningar är i olika faser vilket innebär mycket olika förutsättningar att ge några prognoser för framtida kostnader. I flera projekt finns ännu inte något underlag för universitetets investering. Fortsatt utredning kommer med tiden att ge säkrare prognoser.

De planerade lokalprojekten anges med beräknad tid för färdigställande, föreslagen finansiering och preliminär investering.

Tabell 2 uppdateras kontinuerligt med tillkommande planerade lokalprojekt, eventuella förändringar av de sedan tidigare angivna färdigställande tider och preliminära investeringarna.

Beslut om genomförande för respektive lokalprojekt, med gemensam anslagsfinansiering och/eller av Gustavianska stiftelsen, fattas alltid av rektor efter yttrande från planeringsavdelningen om den föreslagna finansieringen ryms inom denna investeringsbudget.

Kapitalkostnaderna genererade från de preliminära investeringarna ingår i:

- tabell 1 och 3 om föreslagen finansiering är gemensam anslagsfinansiering
- tabell 1 och 4 om föreslagen finansiering är av Gustavianska stiftelsen

Tabell 2 Planerade lokalprojekt, ej beslutade

Lokalprojekt	Not	Färdig- ställande år *	Investering preliminär mnkr	OBS! Prel föreslagen finansiering			Kapital- kostnad år 1, helår
				Finansieringsförslag, fördelning			
				Gem. anslags- finansiering	Gustavianska stiftelsen	Annan finansiering **	
Carolina Rediviva. Renovering av A- B- och Specialläseselan	1.	2023	15,0	15,0			1,5
Engelska parken,. Universitetsbiblioteket, Tandemhallen, bokdepå		2023	25,0	25,0			2,5
Tentamenslokaler	2.	2022	10,1	10,1			1,0
Summa prel investering med gemensam anslagsfinansiering och annan finansiering			50,1	50,1	0,0	0,0	

* Angivet år då den preliminära investeringen beräknas att aktiveras (börjar avskrivas).

** Med annan finansiering avses lokalprojekt som finansieras av vetenskapsområde, institutioner, intendenturområden, universitetsbiblioteket, etc.

- Not
1. Lokalprojektet i mycket tidigt skede, stor osäkerhets kring investering.
 2. Den preliminära investeringen omfattar ett antal lokalprojekt inom kategorin "Tentamenslokaler". Beslutade investeringar avräknas från denna preliminära investering.
Beslut RS 2019-11-05: "BMC B1:3 Tentamenslokal digital tentamina", investering 2,9 mnkr
Avräkning: 14,8 mnkr - 2,9 mnkr = 11,9 mnkr
Beslut RS 2020-08-25: "Lokalanpassn av Bergsbrunnag o Campus Gotland, dig tentamina, beslut om ramändring", investering 1,8 mnkr
Avräkning: 11,9 mnkr - 1,8 mnkr = 10,1 mnkr

Förändringar beslutade per: 2021-01-01

Kapitalkostnader* och engångskostnader

Lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering

Lokalprojekt med gemensam anslagsfinansiering beslutas alltid av rektor vid rektorssammanträde, RS. Utöver de presenterade planerade lokalprojekten, tabell 2, förekommer oförutsedda lokalprojekt som beslutas med gemensam anslagsfinansiering - helt eller delvis.

Tabell 3 uppdateras vid varje nytt beslutat lokalprojekt och/eller aktiverat lokalprojekt (avskrivning påbörjad).

Nedanstående kostnader ingår i tabell 1 "Universitetet totalt, sammanställning av tabellerna 2-4".

Aktuellt utfall mot den beslutade centrala avsättningen med gemensam anslagsfinansiering av kapitalkostnader, se tabellen nedan, rubrik "Utfall".

Sammanställning över investeringar och kapitalkostnader per **beslutat** lokalprojekt finns på medarbetarportalen, UU. Uppdateras kontinuerligt, länk:

[Lokalprojekt - investeringar och kapitalkostnader](#)

Tabell 3 Beslutade och planerade lokalprojekt samt preliminära ramändringar, mnkr

Gemensam anslagsfinansiering, kapitalkostnader* och ej avskrivningsbara kostnader							
	Not	år 2021	år 2022	år 2023	år 2024	år 2025	år 2026
Beslutade lokalprojekt, RS							
- aktiverade	1.	57,1	53,1	45,6	40,4	33,6	30,7
- ej aktiverade, prognos	1.	8,3	16,8	22,6	22,3	22,3	21,9
Summa		65,3	69,8	68,2	62,7	55,9	52,6
- ej avskrivningsbara kostnader	2.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- ej avskrivningsbara kostnader, prognos	2.	5,6	6,0	0,4	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd	3.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd, prognos	3.	1,9	2,0	0,8	0,0	0,0	0,0
- kostnad utredningsproj/förgävesproj	4.	5,0					
Summa		12,5	8,0	1,2	0,0	0,0	0,0
A. Summa beslutade kapitalkostnader och ej avskrivningsbara kostnader		77,8	77,9	69,5	62,7	55,9	52,6
Planerade lokalprojekt enligt tabell 2, prognos, 2020-12-31	5.	0,0	1,0	5,0	5,0	5,0	5,0
B. Summa planerade kapitalkostnader, prognos		0,0	1,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa A och B, prognos	6.	77,8	78,9	74,5	67,7	60,9	57,6
Central avsättning	7.	68,0	70,0	73,0	73,0	73,0	73,0
Utfall	8.	-9,8	-8,9	-1,5	5,3	12,1	15,4
IB 2021 14,4 mnkr	UB	4,6	-4,3	-5,8	-0,5	11,6	27,0

* Kapitalkostnader (avskrivning + ränta) påverkas av ränteläget och när i tiden investeringarna färdigställs, vilket gör att beloppen kan komma att justeras över tiden. De angivna kapitalkostnaderna är för närvarande endast avskrivningskostnader då universitetets räntesats avseende lokalprojekt för närvarande är 0 %.

- Not
1. Kapitalkostnader genererade från beslutade lokalprojekts investeringar som är aktiverade (under avskrivning) samt ej aktiverade (prognos, avskrivning har ej påbörjats).
 2. Flyttning, internhyra evakueringslokaler etc, prognos/faktisk. Utbetalas som engångsersättning 3-4 ggr/år.
 3. Ej avskrivningsbar kostnad fr. o. m. 2020-01-01. Avd för ekonomi och upphandling har ändrat redovisningsprincip för projektledarkostnader byggnadsavd (PL-kostnader) med retroaktiv verkan på ej aktiverade lokalprojekt Engångsersättning kommer att utbetalas 3-4 ggr/år. Ersättning för år 2020 utbetalades 2020-12.
 4. Kostnad utredn projektering (förgävesproj) Nya Ångström, beslut RS 2019-06-18: 15 mnkr fördelas åren 2019-2021.
 5. Genererade kapitalkostnader av de preliminära investeringarna enligt tabell 2 där gemensam anslagsfinansiering är föreslagen. Avskrivningstid preliminärt 10 år.
 6. Summa beslutade och planerade kapitalkostnader samt ej avskrivningsbara kostnader, prognos.
 7. Central avsättning enligt universitetets verksamhetsplan år 2021, VP 2021, fastställd av KS juni 2020. År 2022 och 2023 prel avsättning enl VP 2021, prel övriga år enl planeringsavdelningen.
 8. Central avsättning minus beslutade och planerade kapitalkostnader samt ej avskrivningsbara kostnader.
- UB = Central avsättning minus beslutat och planerat plus IB.

Förändringar beslutade per: 2021-01-01

Kapitalkostnader* och engångskostnader

Lokalprojekt med finansiering av Gustavianska stiftelsen

Lokalprojekt med finansiering via reservfond beslutas alltid av rektor vid rektorssammanträde, RS.

Tabell 4 uppdateras vid varje nytt beslutat lokalprojekt och/eller aktiverat lokalprojekt (avskrivning påbörjad). Nedanstående kostnader ingår i tabell 1 "Universitetet totalt, sammanställning av tabellerna 2-4".

Sammanställning över investeringar och kapitalkostnader per **beslutat** lokalprojekt finns på medarbetarportalen, UU. Uppdateras kontinuerligt, länk:

[Lokalprojekt - investeringar och kapitalkostnader](#)

Tabell 4 Beslutade och planerade lokalprojekt, mnkr

Gustavianska stiftelsen, kapitalkostnader* och ej avskrivningsbara kostnader							
	Not	år 2021	år 2022	år 2023	år 2024	år 2025	år 2026
Beslutade lokalprojekt, RS							
- aktiverade	1.	6,8	6,5	5,3	5,1	5,1	5,1
- ej aktiverade, prognos		0,3	0,6	3,7	3,7	3,7	3,7
- ej avskrivningsbara kostnader	2.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- ej avskrivningsbara kostnader, prognos	2.	1,3	1,3	1,1	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd	3.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- PL-kostnad by-avd,prognos	3.	0,4	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0
Summa		8,8	8,7	10,2	8,8	8,8	8,8
Planerade lokalprojekt enligt tabell 2, prognos, 2020-12-31		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa beslutade kapitalkostnader och ej avskrivningsbara kostnader, prognos och faktiska		8,8	8,7	10,2	8,8	8,8	8,8
Avsättning/år		7,0	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0

* Kapitalkostnader (avskrivning + ränta) påverkas av ränteläget och när i tiden investeringarna färdigställs, vilket gör att beloppen kan komma att justeras över tiden. De angivna kapitalkostnaderna är för närvarande endast avskrivningskostnader då universitetets räntesats avseende lokalprojekt för närvarande är 0 %.

- Not
1. Kapitalkostnader genererade från beslutade lokalprojekts investeringar som är aktiverade (under avskrivning) samt ej aktiverade (prognos, avskrivning har ej påbörjats).
 2. Flyttning, internhyra evakueringslokaler etc, prognos/faktisk. Utbetalas som engångsersättning 3-4 ggr/år.
 3. Ej avskrivningsbar kostnad fr.o.m. 2020-01-01. Avd för ekonomi och upphandling har ändrat redovisningsprincip för projektledarkostnader byggnadsavd (PL-kostnader) med retroaktiv verkan på ej aktiverade lokalprojekt. Engångsersättning kommer att utbetalas 3-4 ggr/år. Ersättning för år 2020 utbetalades 2020-12.

Bilaga 4 Strategiska forskningsområden

Regeringens strategiska forskningsområden där Uppsala universitet medverkar

Område	Benämning	Ansvarig områdesnämnd	Medverkande lärosäten och andel %
Uppsala universitet – huvudansvar			
Cancer	U-CAN	Medicin och farmaci	UU 50 % UmU 40 % SU 5 % KTH 5 %
Energi	StandUP	Teknik och naturvetenskap	UU 36 % KTH 48 % SLU 10 % LTU 6 %
E-vetenskap	eSSENCE	Teknik och naturvetenskap	UU 45 % LU 35 % UmU 20 %
Molekylär bioteknik – SciLife-U	SciLife-U	Medicin och farmaci	UU 100 %
Politiskt viktiga regioner – Ryssland	UCRS	Humaniora och samhällsvetenskap	UU 100 %
Säkerhet och krisberedskap	CNDS	Teknik och naturvetenskap	UU 64,4 % KaU 17,8 % FHS 17,8 %
Vårdforskning	U-CARE	Medicin och farmaci	UU 100 %
Andra universitet – huvudansvariga			
Diabetes	EXODIAB	Medicin och farmaci	LU 70 % UU 30 %
Epidemiologi	EpiHealth	Medicin och farmaci	LU 60 % UU 40 %
Stamceller och regenerativ medicin	StemTherapy	Medicin och farmaci	LU 80 % UU 20 %

Bilaga 5 Intern styrning och kontroll

1. Expandera utbildningen och stärk sambandet mellan utbildning och forskning

Risk	Beskrivning	Strategisk prio enligt MoS 2020	Värdering 2020	Exempel på befintliga eller planerade åtgärder	Ansv. för åtgärd
Ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas.	Urholkningen innebär risk att förutsättningarna för utbildningens kvalitet försämras.	Kvalitetsarbete	Hög	- Relaterade frågor såsom begränsad överproduktion, omfördelat takbelopp samt regler för myndighetskapitalet hanteras bl.a. vid områdesdialoger samt i VPn. Taket för överproduktion föreslås höjas tillfälligt. Vid behov fattas årligen beslut om återtag av medel kopplat till hst och hpr. - Universitetet arbetar ständigt med frågan genom politiskt påtryckningsarbete.	
Brist på kvalificerade VFU-handledare och försämrad tillgång till VFU-platser av hög kvalitet leder till kvalitetsbrister inom professionsutbildningar med obligatorisk VFU.	Problemen är strukturella och nationella. Regeringens riktade satsningar inom vård- och lärarutbildningarna på ett flertal lärosäten har försvårat situationen. Den rådande pandemin har ytterligare försvårat tillgången till VFU-platser.	Infrastruktur	Hög	- Ett arbete har intensifierats mellan UU och RU/AS angående hur det strategiska samarbetet ska kunna utvecklas ytterligare. - Ett samarbete har påbörjats kring att förtydliga och förbättra VFU-avtalen bland annat rörande kvalitetskriterier för programmen.	Omr.kansli, vicerektor
Risk för att stress och psykisk ohälsa hos studenter har en negativ påverkan på	Den psykiska ohälsan bland studenter har uppmärksammats de senaste åren. Uppsala	Stöd och miljö	Hög	- UU för diskussioner med kommunen och regionen om hur vårdkedjan ska hanteras. En handlingsplan kring psykisk ohälsa tas fram	UFV

studieresultatet och kvaliteten i utbildningen.

universitet behöver arbeta tillsammans med relevanta vårdgivare för att hantera denna fråga.

inom Region Uppsala och Uppsala kommun där även UU medverkar.

- Förstudiedirektivet "Studenters psykiska välmående – hur kan universitetet bidra?" (UFV 2020/2022) har beslutats av univ.dir. Förstudien har försenats pga. Covid-19.

- UU arbetar aktivt med tillhandahålla studieplatser på campusområden för studenter, där förstaårsstudenter och studenter med särskilda behov prioriteras.

- Det interna arbetet med studenthälsa har förstärkts med bl. a. en kurator med internationell inriktning. Ett projektförslag kring studenters välbefinnande har tagits fram.

2. Utveckla forskningsexcellens och stärk förmågan att attrahera prestigefyllda bidrag i internationell konkurrens

Inga höga risker med i analysen

3. Stärk gränsöverskridande och utmaningsdriven forskning

Inga höga risker med i analysen

4. Samordna och kraftsamla universitetets resurser

Risk	Beskrivning	Strategisk prio enligt MoS 2020	Värdering 2020	Exempel på befintliga eller planerade åtgärder	Ansv. för åtgärd
Risk för svårighet att hantera stora infrastruktursatsningar, vilket kan medföra att forskningsinfrastrukturen blir otillräcklig och/eller underfinansierad.	Bättre förutsättningar för stora infrastruktursatsningar behövs, såsom satsningar på t.ex. plattformar, laboratorier, databaser och lokaler. Även större avvecklingar av verksamheter måste hanteras proaktivt. Verktyg för att samordna infrastruktur behöver utvecklas ytterligare. Ökade kostnader för viktiga infrastruktursatsningar kan ge undanträngningseffekter i annan verksamhet.	Infrastruktur	Hög	<ul style="list-style-type: none"> - En ny avdelning för forskningsstöd har inrättats vid UFV, med uppdrag att bl.a. samordna och stödja universitetsgemensamt arbete med nationell och internationell infrastruktur för forskning. - Arbete med projekt Utvecklingsplan 2050 pågår. - En ny nationell modell är implementerad, vilket har lett till bättre samarbete och samordning, och därmed ökad tillgång till infrastruktur för forskare. Resurser till stora infrastruktursatsningar är en del av beredningen inför VP2020. Gemensamma medel sätts av för att kunna stödja dessa. UU driver frågan om nationella medel till fo.infrastruktur i inspel till forskningspropositionen. 	Rektor och vet.omr

Risk för ökad kunskapsresistens i samhället gör att tilliten till vetenskaplig forskning och universiteten mer generellt försvagas.	Tilltron till vetenskap minskar, både bland studenter och hos allmänheten i stort. Desinformation sprids av auktoritära krafter, i sociala medier och andra digitala kanaler, samtidigt som verkligheten blir alltmer komplex och förenklingar ersätter evidensbaserad kunskap. UU vilar i hög grad på att betraktas som en god kraft i samhället, och att det finns en grundläggande tillit till att universitetet bidrar till samhällets utveckling. -	Kvalitetsarbete	Hög	"- Kontinuerligt arbete för att utveckla dialogen med andra aktörer i samhället och att lyfta frågor om hur universitet bidrar till samhällsutvecklingen, samt upplysa om vad forskningsbaserad kunskap är. - Pågående arbete inom skolsamverkan; Värdering av samverkan i anställningsprocesser; Samarbete med övriga univ för att lyfta kunskapen om olika medicinska frågor; Deltagande i samhällsdebatten"	Vet.omr.
---	--	-----------------	-----	---	----------

5. Utnyttja potentialen vid Campus Gotland

Inga höga risker med i analysen

6. Utveckla samverkan som en integrerad del av utbildning och forskning

Inga höga risker med i analysen

Bilaga 6 Definition av vissa termer

Myndighetskapital: En ekonomisk term för tidigare års ackumulerade resultat. Myndighetskapitalet redovisas uppdelat mellan utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive forskning och utbildning på forskarnivå.

Strategiska forskningsområden: De strategiska forskningsområdena lanserades i 2008 års forskningsproposition, en satsning på ett antal strategiska områden där svensk forskning tillhörde den internationella forskningsfronten eller bedömdes ha potential att nå dit. Totalt finansieras 43 forskningsmiljöer.

Helårsstudenter: Totala antalet studenter som påbörjat studier på en kurs multiplicerat med kursens antal högskolepoäng dividerat med 60.

Helårsprestationer: Totala antalet godkända högskolepoäng dividerat med 60.

Takbelopp: Den högsta möjliga ersättningen till ett lärosäte under ett visst år inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Utförda helårsstudenter och helårsprestationer avräknas efter årets slut mot takbeloppet. Om ett lärosäte redovisar fler helårsstudenter eller helårsprestationer än vad som ger rätt till ersättning inom takbeloppet (s.k. överproduktion), får överproduktionen sparas till följande budgetår för att då berättiga till ersättning. Detta gäller upp till 10 procent av tilldelat takbelopp.

Ersättningsbelopp per utbildningsområde: Varje kurs klassificeras inom ett utbildningsområde. Vid avräkning av utförda prestationer mot takbeloppet multipliceras antalet helårsstudenter och helårsprestationer med ersättningsbeloppen inom respektive utbildningsområde. Ersättningarna per helårsstudent och helårsprestation inom utbildningsområdena kallas ibland ”prislappar”.

Fristående kurs: Kurs som inte ingår i ett utbildningsprogram och som kan väljas fritt av alla studenter som uppfyller behörighetskraven.

ALF-medel: Avtal mellan svenska staten och vissa landsting om samarbete om grundutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. I avtalet upptas även system för ersättning för landstingens åtagande att medverka i läkarutbildning och kliniskt inriktad medicinsk forskning, den så kallade ALF-ersättningen. Kliniskt inriktad medicinsk forskning, enligt detta avtal, bygger på tillgång till hälso- och sjukvårdens resurser och skall ha särskild betoning på den patientnära forskningen.